

ကုန်အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဥပဒေ

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၃ ။)

၁၃၈၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်၊ စတင်အာဏာတည်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ ( ) ဤဥပဒေကို ကုန်အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- (ခ) ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတ အမိန့် ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်တွင် စတင်အာဏာ တည်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစာရင်းများသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ် ရှေ့ရောက်စေရမည်-
  - ( ) နိုင်ငံတော် ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ဆိုသည်။
  - (ခ) ဗဟိုကော်မတီ ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဗဟိုကော်မတီကို ဆိုသည်။
  - (ဂ) ဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။
  - (ဃ) သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စီးပွားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ကို ဆိုသည်။
  - (င) အေဂျင်စီ ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အေဂျင်စီကို ဆိုသည်။
  - (စ) ဦးစီးဌာနဆိုသည်မှာ ဝန်ကြီးဌာန မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးအပ်သော ဦးစီးဌာနကိုဆိုသည်။
  - (ဆ) မှတ်ပုံတင်အရာရှိ ဆိုသည်မှာ မူပိုင်ခွင့်မှတ်ပုံတင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သည့် ဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကို ဆိုသည်။
  - (ဇ) စစ်ဆေးရေးအရာရှိ ဆိုသည်မှာ မူပိုင်ခွင့်မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စစ်ဆေးမှုများ ဆောင်ရွက်သည့် ဦးစီးဌာနရှိ လုပ်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူးနှင့်အထောက်အပံ့ရှိသော အရာရှိကိုဆိုသည်။
  - (ဈ) မူပိုင်ခွင့် (Intellectual Property Rights) ဆိုသည်မှာ ဝယ်ပိုင်အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလုပ်သော တီထွင်ဖန်တီးမှုများကို အကာအကွယ်ပေးရန် ဥပဒေအရ ပေးအပ်သည့်

အခွင့်အရေးကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် စာပေနှင့်အနုပညာ မှုပိုင်ခွင့်၊ တီထွင်မှု မှုပိုင်ခွင့်၊ စက်မှုဒီဇိုင်းမှုပိုင်ခွင့်၊ ကုန်အမှတ်တံဆိပ် မှုပိုင်ခွင့်နှင့် အခြားသော မှုပိုင်ခွင့် အမျိုးအစားများလည်းပါဝင်သည်။

- (ည) အမှတ်တံဆိပ် ဆိုသည်မှာ ၎င်းပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတစ်ခု ၎င်း အခြားသော ၎င်းပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ခွဲခြားသိရှိစေနိုင်သော ၎င်းပိုင်အမည်နာမများ၊ အ ဓ္မရာများ၊ ဝန်းဂဏန်းများ၊ ပုံဖော်ထားသော အစိတ်အပိုင်းများ၊ အရောင်အသွေး ပေါင်းစပ်မှုတို့အပါအဝင် မျက်စိဖြင့် မြင်တွေ့နိုင်သော အမှတ်အသား တစ်ခုခု ၎င်းသော်လည်းကောင်း၊ ယင်းအမှတ်အသား တစ်ခုနှင့်တစ်ခုပေါင်းစပ်ထားသည့် အမှတ်အသားတစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ၎င်းအမှတ် တံဆိပ်၊ ဝန်ဆောင်မှုအမှတ်တံဆိပ်၊ စုပေါင်းပိုင်အမှတ်တံဆိပ်နှင့် အသိအမှတ်ပြုအမှတ် တံဆိပ်တို့လည်း ပါဝင်သည်။
- (ဋ) ကုန်အမှတ်တံဆိပ် ဆိုသည်မှာ ၎င်းသွယ်မှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ငန်းတစ်ခု၏ ၎င်းပစ္စည်းများ ၎င်း အခြားသောလုပ်ငန်းများ၏ ၎င်းပစ္စည်းများမှ ခွဲခြားသိရှိစေနိုင်သော အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုခုကို ဆိုသည်။
- (ဌ) ဝန်ဆောင်မှုအမှတ်တံဆိပ် ဆိုသည်မှာ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ငန်း တစ်ခု၏ ဝန်ဆောင်မှုများ ၎င်း အခြားသောလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများမှခွဲခြား သိရှိ စေနိုင်သော အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုခုကို ဆိုသည်။
- (ဍ) စုပေါင်းပိုင်အမှတ်တံဆိပ် ဆိုသည်မှာ စုပေါင်းလုပ်ငန်းရှင်များ၊ ထုတ်လုပ်သူများ သို့မဟုတ် ၎င်းသည်များဖြင့် စုစည်းထားသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့ သို့မဟုတ် လူမှုစီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် သမဝါယမအသင်းကဲ့သို့ စုပေါင်းဖွဲ့စည်း ထားသော အဖွဲ့အစည်း ပိုင်ဆိုင်သည့် အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုခု ၎င်း ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် အဆိုပါအဖွဲ့အစည်း၏ အဖွဲ့ဝင်များပိုင်ဆိုင်သည့် ၎င်းပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများကို အခြားသော ကုန်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများမှ ခွဲခြားသိရှိစေနိုင်သော အမှတ်တံဆိပ်လည်း ပါဝင်သည်။
- (ဎ) အသိအမှတ်ပြုအမှတ်တံဆိပ် ဆိုသည်မှာ အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခု၏ ၎င်းပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု၏ မူရင်းဒေသ၊ အရည်အသွေး၊ အမျိုးအစားနှင့် အခြားထူးခြားသော အချက်အလက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်က ယင်း၏ ထိန်းချုပ်မှုဖြင့် အသုံးပြုခွင့်ရှိသည့် အသိအမှတ်ပြုသည့် အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုခုကို ဆိုသည်။
- (ဏ) ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း ဆိုသည်မှာ မူရင်းဒေသ ၎င်း အထူးဖော်ညွှန်းသော အရည်အသွေး၊ ထင်ပေါ်စေ နိုင်ရေးမှု သို့မဟုတ် အခြားထူးခြားသော ဝိသေသလက္ခဏာများပါရှိသည့် ၎င်းပစ္စည်းထွက်ရှိရာနိုင်ငံ၊ နယ်မြေ သို့မဟုတ် ဒေသမှမူလထွက်ရှိသော ၎င်းပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း ညွှန်းပြချက်တစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

- (တ) ကျော်ကြားသောအမှတ်တံဆိပ် ဆိုသည်မှာ သတ်မှတ်ထားသောစံနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်တွင် လူသိများပြီးကျော်ကြားသော အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုခုကို ဆိုသည်။
- (ထ) ကုန်သွယ်မှုအမည် ဆိုသည်မှာ ၊ န်သွယ်မှုလုပ်ငန်းတစ်ရပ်နှင့်တစ်ရပ် ခွဲခြားသိရှိနိုင်ရန် ဖော်ပြသော အမည် သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ချက်ကို ဆိုသည်။
- (ဒ) အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင် ဆိုသည်မှာ ဦးစီးဌာန၏ မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် မှတ်ပုံတင် အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြု မှတ်တမ်းတင်ခြင်းခံရသည့်ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် တရားဝင် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းကို ဆိုသည်။
- (ဓ) အခွင့်အရေးရရှိသူ ဆိုသည်မှာ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်၊ ကျော်ကြားသော အမှတ်တံဆိပ် ပိုင်ရှင်၊ ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းပိုင်ရှင်၊ ၊ န်သွယ်မှုအမည်ပိုင်ရှင်၊ မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး ၊ လွှဲပြောင်းပေးခြင်းခံရသူ သို့မဟုတ် ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးခြင်းခံရသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးရရှိသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် တရားဝင်ဖွဲ့စည်း ထားသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုကို ဆိုသည်။
- (န) အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ထားသော မှတ်ပုံတင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဝန်ဗင်းရှင်းများ၊ စာချုပ်များ သို့မဟုတ် သဘောတူညီချက်များ သို့မဟုတ် ယင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း များ၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခုခုကို ဆိုသည်။
- (ပ) မှတ်ပုံတင်ခွင့်တရားရုံး ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က မှတ်ပုံတင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဝန်ဗင်းရှင်းများ ၊ စစ်ဆေးစီရင်ရန် ဥပဒေအရ တည်ထောင်သော တရားရုံး ၊ သော်လည်းကောင်း၊ ယင်းရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်း ထားသည့် တရားရုံးကိုသော်လည်းကောင်း ဆိုသည်။
- (ဖ) ဦးစားပေးအခွင့်အရေး ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၃၁ ပါ ဦးစားပေးအခွင့်အရေးကို ဆိုသည်။
- (ဗ) ကုန်စည်ပြပွဲဆိုင်ရာဦးစားပေးအခွင့်အရေး ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၃၂ ပါ ၊ ကုန်စည်ပြပွဲဆိုင်ရာ ဦးစားပေးအခွင့်အရေးကို ဆိုသည်။

အခန်း(၂)

ရည်ရွယ်ချက်

- ၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-
- ( ) အမှတ်တံဆိပ် ၊ အ ဘာ ၊ ဝယ်ပေးခြင်းအားဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်၊
  - (ခ) အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်နှင့် အခွင့်အရေးရရှိသူတို့၏အ ပြီးစီးပွား ၊ အ ဘာ ၊ ဝယ်ပေးနိုင်ရန်၊

- (ဂ) အမှတ်တံဆိပ်တုပမှုနှင့် ပုံနှိပ်စွဲအတုများ ဈေးဝင်သို့ ဝင်ရောက်လာမှု ဝါဟန်တားနိုင်ခြင်းအားဖြင့် မျှတသော ဈေးဝက်ယှဉ်ပြိုင်မှုစနစ် ဝါ တည်ဆောက်ရန်နှင့် အများပြည်သူအတွက် ဘေးကင်းလုံခြုံသော ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ရပ်ကို ဖန်တီးနိုင်ရန်၊
- (ဃ) ဒေသဆိုင်ရာ အညွှန်းကို အကာအကွယ်ပေးခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတော်မှ ထွက်ရှိသော ဒေသထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးများကို မြှင့်တင်နိုင်ရန်နှင့် နိုင်ငံတကာ ဈေးကွက်သို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဒေသတွင်းရှိ ပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝပိုမို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်။

အခန်း (၃)

ဗဟိုကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၄။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် -

( ) မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ ဝါ ငြိမ်ဆောင်ရွက်ရန် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဗဟိုကော်မတီကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းရမည်-

- (၁) ဒုတိယသမ္မတ ဥက္ကဋ္ဌ
- (၂) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
- (၃) သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများမှ ဒုတိယဝန်ကြီးများ အဖွဲ့ဝင်
- (၄) အခြားသင့်လျော်သည့် ဝန်ကြီးဌာနများမှ ဒုတိယဝန်ကြီးများ အဖွဲ့ဝင်
သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ
- (၅) လေးဦးထက်မပိုသော မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ပညာရှင်များ အဖွဲ့ဝင်
- (၆) အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ဝါ ယ်စားလှယ်နှစ်ဦး အဖွဲ့ဝင်
- (၇) နိုင်ငံတော်သမ္မတမှ တာဝန်ပေးအပ်သူ အတွင်းရေးမှူး
- (၈) ဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

(ခ) ပုဒ်မခွဲ ( ) အရ ဖွဲ့စည်းသော ဗဟိုကော်မတီ ဝါ လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၅။ ဗဟိုကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- ( ) နိုင်ငံတော်တွင် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ ကောင်းစွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ မူဝါဒများ၊ မဟာဗျူဟာများ၊ လုပ်ငန်းစီမံချက်များ ချမှတ်ခြင်း၊
- (ခ) မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ မူဝါဒများ၊ မဟာဗျူဟာများ၊ လုပ်ငန်းစီမံချက်များအား အောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြီးကြပ်လမ်းညွှန်မှုပေးခြင်း၊
- (ဂ) နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးတက်ရေးနှင့် အသေးစားအလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် မူပိုင်ခွင့်စနစ်ဖြင့် အားပေးမြှင့်တင်နိုင်ရန် လမ်းညွှန်မှုပေးခြင်း၊

- (ဃ) မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် လိုအပ်သည့် လူသားအရင်းအမြစ်များ လေ့ကျင့်ပြုစုပျိုးထောင်ရေးကို အားပေးမြှင့်တင်ခြင်း၊
- (င) မူပိုင်ခွင့်စနစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် စေ့ငြိမ်းစွာ ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သို့မဟုတ် ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ပေးခြင်း၊
- (စ) နည်းပညာနှင့် အခြားလိုအပ်သည့် အထောက်အပံ့များ ရရှိစေရေးအတွက် ပြည်တွင်း ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ၊ အားပေးမြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- (ဆ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာ ပေးအပ်သော မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခြင်း။

အခန်း(၄)

အေဂျင်စီဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၆။ ဗဟိုကော်မတီသည် -

- ( ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အေဂျင်စီ ၊ အောက်ပါအတိုင်းဖွဲ့စည်းရမည်-
  - (၁) ဗဟိုကော်မတီ၏ အတွင်းရေးမှူး ဥက္ကဋ္ဌ
  - (၂) ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သို့မဟုတ် ဝန်ကြီးဌာနများမှ အေဂျင်စီနှင့် သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ အဖွဲ့ဝင်
  - (၃) ရှစ် ဦးထက်မပိုသော မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာပညာရှင်များ အဖွဲ့ဝင်
  - (၄) ငါး ဦးထက်မပိုသော အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ အဖွဲ့ဝင်
  - (၅) ဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အတွင်းရေးမှူး
  - (၆) ဦးစီးဌာန၏ ဌာနခွဲတာဝန်ခံများ တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူးများ

(ခ) ပုဒ်မခွဲ( ) အရ ဖွဲ့စည်းသော အေဂျင်စီကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၇။ အေဂျင်စီဥက္ကဋ္ဌသည် ဒုတိယဝန်ကြီးအဆင့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၈။ အေဂျင်စီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- ( ) နယ်အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ငန်းများ ၊ ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ပေးခြင်း၊
- (ခ) နယ်အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်စနစ် ကောင်းစွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ဗဟိုကော်မတီ ချမှတ်သော နယ်အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ မူဝါဒများ၊ မဟာဗျူဟာများ၊ လုပ်ငန်း

စီမံချုပ်ချုပ်များနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်များ လေ့ ျင့်ပြုစုပျိုးထောင်ရေးလုပ်ငန်းရပ် များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- (ဂ) မြန်မာ့အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဝန်ဗင်းရှင်းများ၊ စာချုပ်များနှင့်သဘောတူညီချုပ် များတွင် နိုင်ငံတော်ကအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်နိုင်ရေးအတွက် ဗဟိုကော်မတီသို့ လေ့လာ တင်ပြခြင်း၊
- (ဃ) နိုင်ငံတော်က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်သော မြန်မာ့အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဝန်ဗင်းရှင်းများ၊ စာချုပ်များနှင့်သဘောတူညီချုပ် များပါ ပြဋ္ဌာန်းချုပ် များနှင့်အညီ အခေ ခင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (င) မြန်မာ့အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ပြည်တွင်းရှိ သ ျ ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (စ) မြန်မာ့အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးထိပါးချိုးဖော မှုများ ို အရေး ယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဗဟိုကော် မတီ၏ သဘောတူညီချုပ် ဖြင့် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းအဖွဲ့ များ ို ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များ ို သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊
- (ဆ) မြန်မာ့အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ ို ဆောင်ရွ ျ နိုင်ရန် ဗဟိုကော် မတီ၏ သဘောတူညီချုပ်ဖြင့် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဇ) ဒေသအတွင်းရှိ ပြည်သူများ၏ စီးပွားရေးပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတ ျ လာစေရန် နိုင်ငံတော်အတွင်း ဒေသအလို ျ ထွ ျ ရှိသော အရည်အသွေးမြင့် ထုတ် မြန်များ ို အ ဘအ ဝယ် ပေးခြင်း၊
- (ဈ) မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏ ဆုံးဖြတ်ချုပ် အပေါ် အယူခံဝင်မှုအား အဆုံးအဖြတ်ပြုခြင်း၊
- (ည) ဤဥပဒေနှင့်အညီ ဧ ဘ ျ ခံရမည့် အခေ ျ ငွေများ ို ဗဟိုကော်မတီမှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချုပ်ဖြင့် သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဋ) မြန်မာ့အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ို ခွင့်ပြုရာတွင် အသုံးပြုမည့်တံဆိပ်တုံးကို အတည်ပြု သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဌ) ဗဟိုကော်မတီသို့ လုပ်ငန်းအစီရင်ခံစာများနှင့်အခြားလိုအပ်သည့် အစီရင်ခံစာများကို တင်ပြခြင်း၊
- (ဍ) မြန်မာ့အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာ ို ဗဟိုကော် မတီသို့ တင်ပြခြင်း၊
- (ဎ) ဗဟိုကော် မတီ အခါအားလျော်စွာ ပေးအပ်သော မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခြင်း။

အခန်း(၅)

ဦးစီးဌာန၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၉။ ဦးစီးဌာန၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- ( ) ၊ န်အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း ကိစ္စရပ်များကို ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း၊
- (ခ) ၊ န်အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်စာရင်းများ ၊ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊
- (ဂ) မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်အလိုက် ဖွဲ့စည်းထူထောင်ထားသည့် ဌာနခွဲများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (ဃ) အေဂျင်စီ အခါအားလျော်စွာ ပေးအပ်သော မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခြင်း။

အခန်း(၆)

မှတ်ပုံတင်အရာရှိနှင့် စစ်ဆေးရေးအရာရှိများခန့်အပ်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များသတ်မှတ်ခြင်း

၁၀။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဦးစီးဌာနတွင် မူပိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ငန်းများ ၊ ဆောင်ရွက်ရန် မှတ်ပုံတင်အရာရှိနှင့် လိုအပ်သည့် စစ်ဆေးရေးအရာရှိတို့ ၊ အေဂျင်စီ၏ တင်ပြချု် အရ ခန့်အပ်တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

၁၁။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ ၊ ပ်ငန်းများနှင့် စစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (ခ) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ ၊ ပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် စစ်ဆေးရေးအရာရှိ၏ တင်ပြချက်များကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- (ဂ) အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း၊
- (ဃ) ဗဟိုကော်မတီနှင့် အေဂျင်စီတို့က ပေးအပ်သော မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ၊ ပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခြင်း။

၁၂။ စစ်ဆေးရေးအရာရှိ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခြင်းနှင့်ဒေသဆိုင်ရာ အညွှန်းမှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခြင်းများကို စစ်ဆေးခြင်း၊
- (ခ) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်လျှောက် ထားချု် နှင့်စပ် ၊ ည်း၍ ကန့်ကွက်ချက်နှင့် ခုခံချေပချက်တို့ကို စစ်ဆေးပြီး တွေ့ရှိချက်ကို သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ တင်ပြခြင်း၊

- (ဂ) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ ပုံစံများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဝိုင်းအပ်သော ပုံစံများကို ခေါ်ယူမေးမြန်းခြင်းနှင့် စာရွက်စာတမ်းအထောက်အထားများ တောင်းခံခြင်းတို့ကို မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) အမှတ်တံဆိပ်လျှောက်ထားချက်ကို စစ်ဆေးပြီးနောက် ခွင့်ပြုရန် သင့် မသင့် သဘောထား မှတ်ချက်နှင့်အတူ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ တင်ပြခြင်း၊
- (င) အေဂျင်စီ၊ ဦးစီးဌာနနှင့် မှတ်ပုံတင်အရာရှိတို့က ပေးအပ်သော မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ပုံစံများကို ထမ်းဆောင်ခြင်း။

အခန်း(၇)

မှတ်ပုံတင်ခွင့်မရှိသော အမှတ်တံဆိပ်များ

၁၃။ အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုခုသည် အောက်ဖော်ပြပါအချက်တစ်ရပ်ရပ်နှင့် ငြိစွန်းပါက ငြင်းပယ်ရန် ခိုင်လုံသည့် အကြောင်းပြချက်ဟု မှတ်ယူ၍ ယင်းအမှတ်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ခွင့် မပြုရ -

- ( ) သိသာထင်ရှားမှု မရှိခြင်း၊
  - (ခ) ပုံစံပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ အမျိုးအစား၊ ဆိုင်စပ်သော အမည်အရာ၊ အရည်အသွေး၊ အရေအတွက်၊ ရည်ရွယ်ထားသော အသုံးဝင်မှု၊ တန်ဖိုး၊ မူရင်းဒေသ၊ ထုတ်လုပ်သည့် အချိန် သို့မဟုတ် အခြားသောလူမှုစီးပွား ဖော်ပြသည့်အမှတ်အသားများ သို့မဟုတ် ညွှန်ပြချက်များသာပါဝင်ခြင်း၊
- ခြွင်းချက်။ ပုဒ်မခွဲ ( ) နှင့် (ခ) တို့ပါ အချက်များသည် အောက်ဖော်ပြပါ ဝတ္တရပ်တစ်ခုခု ပေါ်ပေါက်လျှင် အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ငြင်းပယ်ခွင့်မရှိစေရ -
- (၁) အမှတ်တံဆိပ် ဝိုင်းမှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားသည့်နေ့ရက်မတိုင်မီ ယင်းအမှတ်တံဆိပ်ကို အသုံးပြုခြင်းကြောင့် သုံးစွဲသူများအကြား သိသာထင်ရှားမှုရှိနေခြင်း၊
  - (၂) နိုင်ငံတော်၏ ပုံစံသွယ်မှုနယ်ပယ်၌လျှောက်ထားသူ ယင်းအမှတ်တံဆိပ်ကို သဘောရိုးဖြင့် တစ်ဆက်တည်း၊ တစ်ဦးတည်း သီးသန့် အသုံးပြုလျက်ရှိခြင်း။
- (ဂ) အများပြည်သူ၏ အေးချမ်းတည်ငြိမ်မှု ဖြစ်စေ၊ ဝိုင်းပုံနှင့်သိသာမှု ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်စိတ်ချရမှု ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်၏ ဂုဏ်သိသာမှု ဖြစ်စေ၊ အမွန်အမြတ် ထားအပ်သော ယဉ်ကျေးမှုကိုဖြစ်စေ၊ တိုင်းရင်းသားများ၏ အမွန်အမြတ်ထားအပ်သော ရိုးရာဓလေ့ကိုဖြစ်စေ ထိပါးစေနိုင်ခြင်း၊
  - (ဃ) များမော့ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းတွင် ယေဘုယျ အသုံးအနှုန်းဖြစ်လာခြင်း သို့မဟုတ် ဓလေ့ထုံးစံဖြစ်လာခြင်းနှင့် ပုံစံသွယ်မှုနယ်ပယ်တွင် လူတွေ့အသုံးအနှုန်းဖြစ်လာခြင်း၊

သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများလည်း ထပ်တူ သို့မဟုတ် အလားတူဖြစ်နေသဖြင့် သုံးစွဲသူများအား ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်စေခြင်း၊

- (စ) မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားလာသော အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုသည် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် နေ့စွဲများအား ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်စေခြင်း၊
- (စ) မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားလာသော အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုနှင့် ထပ်တူ သို့မဟုတ် အလားတူဖြစ်ပြီး ကုန်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများ မတူညီသော်လည်း ကျော်ကြားသော အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်နှင့် အသုံးပြုထားသော ကုန်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများအကားဆန္ဒယှဉ်မှုရှိသည်ဟု ညွှန်းပြသသည့် ဖြစ်နိုင်ခြင်းနှင့် အဆိုပါ အသုံးပြုမှုသည် မှတ်ပုံတင်ပြီးသည့် နေ့စွဲများအား ထင်ယောင်ထင်မှားစေခြင်းဖြစ်နိုင်ခြင်း၊

အခန်း (၈)
လျှောက်ထားခြင်း

၁၅။ ဤဥပဒေအရ အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးရရှိရန် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားလိုသူသည် သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၁၆။ အမှတ်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားသူသည် -

- (က) မှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားချက်ကို မြန်မာဘာသာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်ဖြစ်စေ ရေးသားနိုင်သည်။
- (ခ) မြန်မာဘာသာဖြင့် လျှောက်ထားချက်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့လည်းကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် လျှောက်ထားချက်ကို မြန်မာဘာသာသို့လည်းကောင်း ဘာသာပြန်ဆိုပေးရန် မှတ်ပုံတင်အရာရှိက တောင်းဆိုခဲ့လျှင် ဘာသာပြန်ဆိုပေးရမည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ ဘာသာပြန်ဆိုချက်ဖြင့်လျှင် လျှောက်ထားသူ မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံလက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။

၁၇။ အမှတ်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားသူသည်-

- (က) မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားချက်တွင် အောက်ပါအချက်များ ဖော်ပြရမည်-
  - (၁) မှတ်ပုံတင်ပေးရန် တောင်းဆိုချက်၊
  - (၂) လျှောက်ထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် တရားဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်း၏ အမည်နှင့် နေရပ်လိပ်စာ၊
  - (၃) ဝယ်စားလှယ် လွှဲအပ်၍ လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်လျှင် ဝယ်စားလှယ်၏ အမည်၊ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်နှင့် နေရပ်လိပ်စာ၊
  - (၄) အမှတ်တံဆိပ်၏ ရှင်းလင်းပြည့်စုံသော ဖော်ပြချက်၊

(၅) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမှတ်တံဆိပ်အမျိုးအစား အုပ်စုခွဲခြားခြင်းအရ အုပ်စုအလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ပုံတင်ရန်တောင်းဆိုသော ပုံနှိပ်စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ကုန်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ အမည်နှင့် အမျိုးအစားများ၊

(ခ) ပုဒ်မခွဲ ( ) ပါ အချက်များအပြင် လိုအပ်ပါ အောက်ပါအချက်များကိုလည်း ပူးတွဲ တင်ပြရမည် -

(၁) တရားဝင် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းအတွက် လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်လျှင် အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်း မှတ်ပုံတင်အမှတ်၊ အမျိုးအစားနှင့် နိုင်ငံအမည်၊

(၂) ဦးစားပေး အခွင့်အရေးရရှိရန် တောင်းဆိုလျှင် ဦးစားပေး အခွင့်အရေးရှိကြောင်း ခိုင်လုံသည့်အထောက်အထား၊ ဖော်ပြချက်တို့နှင့်အတူ ဦးစားပေးအခွင့်အရေး တောင်းဆိုချက်၊

(၃) ကုန်စည်ပြပွဲဆိုင်ရာ ဦးစားပေးအခွင့်အရေးရရှိရန် တောင်းဆိုလျှင် ကုန်စည်ပြပွဲ ဆိုင်ရာဦးစားပေး အခွင့်အရေးရှိခြင်း ခိုင်လုံသည့် အထောက်အထား၊ ဖော်ပြချက် တို့နှင့်အတူ ကုန်စည်ပြပွဲဆိုင်ရာ ဦးစားပေးအခွင့်အရေး တောင်းဆိုချက်၊

(၄) လျှောက်ထားသည့် အမှတ်တံဆိပ်သည် စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် အမှတ်တံဆိပ်ဖြစ်ပါ ယင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်း၊

(၅) အေဂျင်စီနှင့် ဦးစီးဌာန အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့် အခြားလိုအပ်ချက်များ။

၁၈။ သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေ ပေးသွင်းပြီး ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ ( ) ပါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ပြည့်စုံသော အမှတ်တံဆိပ် လျှောက်ထားချက်ကို ဦးစီးဌာန လက်ခံရရှိသည့်နေ့သည် နိုင်ငံတော်တွင် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားချက် တင်သွင်းသည့်နေ့ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၉။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည်-

( ) ထပ်တူဖြစ်သော သို့မဟုတ် အလားတူသော အမှတ်တံဆိပ်များ ပြုမူတင်သောနေ့ အသီးသီးတွင် တစ်ဦးထက် ပိုသူများ မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားရာ၌ အဆိုပါ လျှောက်ထားချက်များအပေါ် အငြင်းပွားဖွယ်ရာဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လျှင် မှတ်ပုံတင်ပေးရန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ညီညွတ်သော လျှောက်ထားချက်ကို ဦးစွာတင်သွင်းသူအား မှတ်ပုံတင်ခွင့် ပြုရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ ( ) အရ လျှောက်ထားရာတွင် လျှောက်ထားသူ အသီးသီး ဦးစားပေး အခွင့်အရေး သို့မဟုတ် ပုံနှိပ်စည်းပြပွဲဆိုင်ရာ ဦးစားပေးအခွင့်အရေး ပြု တောင်းဆိုရာ၌ လျှောက်ထားချက်များအပေါ် အငြင်းပွားဖွယ်ရာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လျှင် မှတ်ပုံတင်ပေးရန်

သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ညီညွတ်သော အမှတ်တံဆိပ် လျှောက်ထားချက်တွင် ဦးစားပေး အခွင့်အရေးနေ့ အစောဆုံးပါရှိသူကိုသာ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရမည်။

၂၀။ ထပ်တူဖြစ်သော သို့မဟုတ် အလားတူသော အမှတ်တံဆိပ်များ ၊ မှတ်ပုံတင်ပေးရန် တစ်ဦးထက် ပိုသူများ တစ်နေ့တည်းတွင် လျှောက်ထားလာပါ သို့မဟုတ် တူညီသော ဦးစားပေးနေ့ ၊ တောင်းဆို လျှောက်ထားလာပါက-

- (ဝ) မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် လျှောက်ထားသူအချင်းချင်း ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပြီး အမှတ်တံဆိပ် လျှောက်ထားသူအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးစေလိုသူ၏ အမည်ကို သတ်မှတ်သည့်ကာလအတွင်း ပြန်လည်တင်ပြရန် လျှောက်ထားသူအားလုံးကို ညွှန်ကြားရမည်။
- (ခ) လျှောက်ထားသူများသည် မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏ ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ ၎င်းတို့ အချင်းချင်းဆွေးနွေးညှိနှိုင်းချက်အရ အမှတ်တံဆိပ် လျှောက်ထားသူအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရန် သဘောတူညီခြင်းခံရသူ၏ အမည်ကို မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ ပြန်လည်တင်ပြရမည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ညွှန်ကြားသော်လည်း လျှောက်ထားသူများသည် ယင်းတို့အချင်းချင်း သဘောတူညီမှု မရရှိခဲ့လျှင် မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏ သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို လိုက်နာရမည်။

၂၁။ (ဝ) အမှတ်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားသူသည် -

- (၁) မှတ်ပုံတင်အရာရှိက အမှတ်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း မပြုမီဖြစ်စေ၊ မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အေဂျင်စီက ဆုံးဖြတ်ချက် မချမှတ်မီဖြစ်စေ လျှောက်ထားချက်၊ ဘာသာပြန်ဆိုချက်နှင့်စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားတစ်ခုခုတွင် ပါရှိသည့် စာအရေးအသားအမှားနှင့်ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုနိုင်သည့် အခြားမှားယွင်းမှုများ ပြင်ဆင်လိုပါ သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေပေးသွင်းပြီး ပြင်ဆင်ပေးရန် မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားနိုင်သည်။
- (၂) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားချက် ၊ ရုပ်သိမ်းပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။
- (၃) နံပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု အများအပြားပါဝင်သော မည်သည့်လျှောက်ထားချက် ၊ မဆို တစ်စောင်ထက် ပိုသော လျှောက်ထားချက် အသစ်များအဖြစ် ခွဲခြားပေးရန် လည်းကောင်း၊ တင်ပြထားသော နံပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုစာရင်းကို ချဲ့ထွင်ခြင်းမပြုဘဲ နံ့သတ်ခြင်း သို့မဟုတ် လျှော့ချခြင်းပြုလုပ်ပေးရန်လည်းကောင်း သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေပေးသွင်းပြီး ပြင်ဆင်ပေးရန် မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ ( )၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၃) အရ မှတ်ပုံတင်ပေးရန် ခွဲခြား၍ လျှောက်ထားချက် အသစ်များ အဖြစ် တင်သွင်းရာတွင် မူလလျှောက်ထားသည့်နေ့ ၊ လျှောက်ထားချက် တင်သွင်းသည့် နေ့ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၂၂။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မ ၂၁ ပါ လျှောက်ထားချက် ၊ သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ စစ်ဆေးပြီး ပြင်ဆင်ခွင့်ပေးနိုင်သည်။

အခန်း(၉)

စစ်ဆေးခြင်း၊ ကန့်ကွက်ခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း

၂၃။ စစ်ဆေးရေးအရာရှိသည် အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍-

( ) ပုဒ်မ ၁၃ ပါ အချက်များနှင့်ငြိစွန်းခြင်း ရှိ မရှိ ၊ လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၇ ပါ အချက်များ ပြည့်စုံစွာ ပါဝင်ခြင်းရှိ မရှိ ၊ လည်းကောင်း စစ်ဆေးပြီးနောက် သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်သော လျှောက်ထားချက်များ ၊ သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ မှတ်ပုံတင် အရာရှိထံ တင်ပြရမည်။

(ခ) ပုဒ်မ ၁၃ ပါ အချက်များနှင့် ငြိစွန်းခြင်း ရှိ မရှိကိုလည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၇ ပါ အချက်များ ပြည့်စုံစွာ ပါဝင်ခြင်း ရှိ မရှိ ၊ လည်းကောင်း စစ်ဆေးပြီးနောက် သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိသော လျှောက်ထားချက် ၊ သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရန် မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လျှောက်ထားသူထံ အကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိပါက အဆိုပါ မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားချက် ၊ စွန့်လွှတ်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ချက်ကို လက်ခံရရှိပါ စိစစ်ပြီး လျှောက်ထားချက်ကို မိမိ၏ သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ တင်ပြရမည်။

၂၄။ အမှတ်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားသူသည်-

( ) သတ်မှတ်သည့် ငွေအတွင်း လိုက်နာရန်ပျက်စီးခြင်း အဆိုပါပျက်စီးမှုနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အမှတ်တံဆိပ်လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်ပေါ်စေမည်ဆိုပါ အခါ အချက်များနှင့် ပြန်လည်လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(၁) သတ်မှတ်သည့်ကာလအတွင်း လိုက်နာရန် ပျက်စီးမှုနှင့် စွန့်လွှတ်ခံရသည့် နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း တောင်းဆိုချက်တစ်ရပ် ၊ တင်ပြခြင်း၊

(၂) သတ်မှတ်သည့် ကာလအတွင်း လို နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် လိုအပ်ချက်များ၊ သတင်းအချက်အလက်များ သို့မဟုတ် ရှင်းလင်းချက်များ ပို့ ပူးတွဲတင်ပြခြင်း၊

(၃) သတ်မှတ်သည့်ကာလအတွင်း လို နာရန် ပျက်ကွက်မှုအပေါ် ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်ကို တောင်းဆိုချက်တွင်ဖော်ပြခြင်း၊

(၄) အခကြေးငွေ ပေးသွင်းပြီးဖြစ်ခြင်း။

(ခ) အယူခံတင်သွင်းထားသည့် ကာလအတွင်း ပုဒ်မခွဲ ( ) အရ လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အခွင့်အရေး ပြန်လည်ပေးအပ်ရန်တောင်းဆိုလာလျှင် မှတ်ပုံတင် အရာရှိက ဆိုင်းငံ့ထားရမည်။

၂၅။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည်-

( ) အမှတ်တံဆိပ် လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်စေမည် ဆိုပါ စွန့်လွှတ်ပြီးသော အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ပေးရန် ပုဒ်မ ၂၄၊ ပုဒ်မခွဲ ( ) အရ ပြန်လည်လျှောက်ထားလာလျှင် အဆိုပါတောင်းဆိုချက်ကို စိစစ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မ ၁၇ တို့ နှင့် ညီညွတ်သော လျှောက်ထားချက်ကို အများပြည်သူသိရှိစေရန် နှင့်ကန့်ကွက်လိုပါ ကန့်ကွက်နိုင်ရန် သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းနှင့်အညီ ထုတ်ပြန် ကြေညာရမည်။

၂၆။ အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နှုတ်လိုသူသည် ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ ရက်အတွင်း ပုဒ်မ ၁၃ နှင့် ၁၄ တို့တွင် ဖော်ပြထားသော အခင်းပြချက်တစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် သတ်မှတ်သည့် အခင်းငွေပေးသွင်းပြီး မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းနိုင်သည်။

၂၇။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် နှုတ်လွှာ လိုအပ်ပါ သတ်မှတ်သည့်အချိန်ကာလအတွင်း ကန့်ကွက်ချက်ကို ခုခံချေပနိုင်ရန် လျှောက်ထားသူထံ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ရမည်။

၂၈။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍-

( ) အများပြည်သူသိရှိစေရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း နှုတ်လွှာ တင်သွင်းခြင်းမရှိပါ အဆိုပါ အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(ခ) နှုတ်လွှာ တင်သွင်းလာပါ နှုတ်ချက် ပုဒ်မ ၁၃ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၄ ပါ အချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိ မရှိ စစ်ဆေးပြီးခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

- (ဂ) မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ၊ မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် မှတ်တမ်း တင်ထားရှိပြီး လျှောက်ထားသူထံအခင်း ဘေးရန်မရှိ။ ထို့ပြင် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ၊ အများပြည်သူသိရှိစေရန် သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။
- (ဃ) မှတ်ပုံတင်ခြင်း ၊ ခွင့်ပြုလျှင် အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်လျှောက်မှုကို လျှောက်ထားသူထံ ထုတ်ပေးရမည်။

၂၉။ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်သည်-

- ( ) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်လျှောက်မှုရင်း ပျက်စီး သို့မဟုတ် ပျောက်ဆုံးပါ မိတ္တူမှန် ထပ်မံထုတ်ပေးရန် သတ်မှတ်သည့်အခင်း ငွေပေးသွင်းပြီး မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားနိုင်သည်။
- (ခ) မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားသော စာအရေးအသားအမှားနှင့် ပြင်ဆင် ခွင့်ပြုနိုင်သည့် အခြားမှားယွင်းမှုများ ၊ လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံသားနှင့်နေရပ်လိပ်စာ များ ၊ လည်းကောင်း ပြင်ဆင်ပေးရန် သတ်မှတ်သည့် အခင်း ငွေပေးသွင်းပြီး မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၃၀။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် -

- ( ) ပုဒ်မ ၂၉၊ ပုဒ်မခွဲ ( ) ပါ လျှောက်ထားသူ ၊ စိစစ်ပြီး အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်မိတ္တူမှန်ကို ထုတ်ပေးရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မ ၂၉၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ လျှောက်ထားသူကို စိစစ်ပြီး ပြင်ဆင်ခွင့်ပေးနိုင်သည်။

အခန်း(၁၀)

ဦးစားပေးအခွင့်အရေး

၃၁။ ပါရီ ဝန်ဗင်းရှင်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်လျှောက်မှုနှင့် ပတ်သက်သည့် အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတစ်ခုခုတွင် အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားသူ သို့မဟုတ် ထိုလျှောက်ထားသူ၏ လွှဲပြောင်းပေးခြင်းခံရသူသည် ပြည်ပတွင် အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားသူ ၊ ပါဝင်သည့် ထပ်တူညီသော ဝန်ဆောင်မှုနှင့်တူညီသော အမှတ်တံဆိပ် ၊ ပထမလျှောက်ထားသည့်နေ့မှ ခြောက်လအတွင်း ဦးစီးဌာနသို့ အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားလျှင် အဆိုပါ စတင်လျှောက်ထားသည့်နေ့ ၊ လျှောက်ထားသည့်နေ့အဖြစ် ဦးစားပေးအခွင့်အရေး ခံစားရမည်။

၃၂။ ပါရီ ဝန်ဗင်းရှင်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်လျှောက်မှုနှင့် ပတ်သက်သည့် အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတစ်ခုခုတွင် သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံအစိုးရ ကြီးမှူးကျင်းပသော သို့မဟုတ် အသိအမှတ်ပြုသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နှစ်စဉ်

ပြပွဲ၌ ခင်း ပြင်ပြသခဲ့သည့် အမှတ်တံဆိပ်နှင့်ထပ်တူညီသော ပုံနှိပ်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု များကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပုံနှိပ်ပစ္စည်း စတင်ခင်း ပြင်ပြသခဲ့သည့်နေ့မှ ခြောက်လအတွင်း ဦးစီးဌာနတွင် အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားလျှင် အဆိုပါ စတင်ခင်းကျင်းပြသခဲ့သည့် နေ့ကို လျှောက်ထားသည့်နေ့အဖြစ် ပုံနှိပ်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ ဦးစားပေး အခွင့်အရေးခံစားရမည်။

၃၃။ ပုံနှိပ်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ ဦးစားပေးအခွင့်အရေးသည် ပုဒ်မ ၃၁ အရ လျှောက်ထားသည့်နေ့မှ စတင် ရရှိသည့် ဦးစားပေး အခွင့်အရေးကာလထက် မကျော်လွန်စေရ။

အခန်း(၁၁)

မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းနှင့် မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းတိုးခြင်း

၃၄။ မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်၏ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းသည် အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားချက် တင်သွင်းသည့်နေ့မှစ၍ ၁၀ နှစ် ဖြစ်သည်။ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း ၁၀ နှစ် ကုန်ဆုံးပြီးနောက် တစ်ကြိမ်လျှင် ၁၀ နှစ်စီဖြင့် သက်တမ်းတိုးနိုင်သည်။

၃၅။ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်သည် မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း ၁လ ၊ တိုးလိုလျှင် အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (ခ) မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း ၁လ ပြန်ဆုံးမည့်နေ့ မတိုင်မီ ခြောက်လအတွင်း မှတ်ပုံတင် သက်တမ်းတိုးပေးရန် သတ်မှတ်သည့် အခေးငွေပေးသွင်း၍ လျှောက်ထားရမည်။
- (ခ) မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း ပြန်ဆုံးပြီးနောက် အထူးအခွင့်အရေးအဖြစ်ပေးသော ခြောက်လ အတွင်း လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။ ယင်းသို့ လျှောက်ထားသည့်အခါ သတ်မှတ်သည့် မှတ်ပုံတင်ကြေးနှင့် ရက်လွန်ကြေးများကို ပေးသွင်းရမည်။

၃၆။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည်-

- (ခ) သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်သော မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းတိုးရန် လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုရမည်။ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းတိုးခြင်းသည် ယခင်မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း ကုန်ဆုံးသည့် နေ့မှစ၍ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိရမည်။
- (ခ) မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းတိုးရန် လျှောက်ထားချက် ၊ စစ်ဆေး၍ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်ပါ ၁၀ နှစ် သက်တမ်းတိုးပေးပြီး သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းနှင့်အညီ ထုတ်ပြန် ကြေညာရမည်။
- (ဂ) မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းတိုးခြင်းနှင့် အခေးငွေ ပေးသွင်းခြင်းတို့ ၊ မှတ်ပုံတင် စာရင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ရမည်။
- (ဃ) မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းတိုးခြင်းအတွက် အခေးငွေကို အထူးအခွင့်အရေးအဖြစ်ပေးသော ခြောက်လအတွင်း အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်က ပေးသွင်းခြင်းမရှိလျှင် မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းမှ ရုပ်စဲရမည်။

(င) ရပ်စဲသွားသည့် မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ် ၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်းမှ ရပ်စဲခံ ငင်း မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းနှင့်အညီ ထုတ်ပြန် ကြေညာရမည်။

အခန်း(၁၂)

မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ

၃၇။ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်သည် အခန်း (၁၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချိမ်းများ ၊ လို ခ် နာဆောင်ရွက်ပါ မှတ်ပုံတင်သတ်တမ်း င်းလအတွင်း ဤအခန်းပါ မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့် ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။

၃၈။ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်သည် ပုဒ်မ ၃၉ နှင့် ၄၀ တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မထိခိုက်စေဘဲ-

(င) သီးသန့်အခွင့်အရေးအဖြစ်-

(၁) ယင်း၏ သဘောတူညီချိမ်းမရှိဘဲ အခြားသူတစ်ဦး ထပ်တူ သို့မဟုတ် အလားတူသော အမှတ်တံဆိပ်ကို ထပ်တူ သို့မဟုတ် အလားတူသော ကုန်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုတွင် အသုံးပြု၍ ပြန်သွယ်မှုပြုရာတွင် အများပြည်သူ ၊ ထင်ယောင် ထင်မှားဖြစ်စေပါက ဤဥပဒေနှင့်အညီ ကာကွယ်တားဆီးခွင့်ရှိသည်။

(၂) မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ၊ ချိုးဖောက် သူအား ပြစ်မှုခံ င်းအရဖြစ်စေ၊ တရားမခံ င်းအရဖြစ်စေ၊ နှစ်ရပ်လုံးအရဖြစ်စေ တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိသည်။

(၃) အောက်ပါအခြေအနေများနှင့် ပြန်လည်လျှင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ဝန်ကြမ်းသော အမှတ်တံဆိပ်နှင့် ထပ်တူ သို့မဟုတ် အလားတူသော အမှတ်တံဆိပ်ကို မတူညီသော ပြန်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများတွင် ယင်း၏ သဘောတူညီချက်မရှိဘဲ ကုန်သွယ်မှုပြုရာတွင် အသုံးပြုခြင်းကို ကာကွယ်တားဆီးခွင့်ရှိသည်-

(င) မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ဝန်ကြမ်းသော အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်နှင့် အသုံးပြု ထားသော ပြန်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများအား ဆက်ခံ နှယ်မှု ရှိသည်ဟု ညွှန်ပြသကဲ့သို့ ဖြစ်နေခြင်း၊

(ခခ) ယင်းအမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်၏ အကျိုးစီးပွားကို ထိခိုက်စေနိုင်ခြင်း။

(ခ) အခန်း (၁၃) နှင့် (၁၄) တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချိမ်းများနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို အခြားသူတစ်ဦးဦးသို့ လွှဲပြောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၄၃။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားသူကဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၄၂၊ ပုဒ်မခွဲ ( ) အရ လွှဲပြောင်းခြင်း ၊ လ ၊ ခံသူ ဖြစ်စေ၊ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင် ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၄၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ လွှဲပြောင်းခြင်းကို လက်ခံသူကဖြစ်စေ သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေ ပေးသွင်းပြီး ပိုင်ဆိုင်မှုလွှဲပြောင်းကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပေးရန် လျှောက် ၊ ထားလျှင် ပိုင်ဆိုင်မှုလွှဲပြောင်းကြောင်း မှတ်တမ်းတင်၍ အများပြည်သူသိရှိစေရန် သတ်မှတ်သည့်နည်းလမ်းနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေညာ ရမည်။

၄၄။ မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ဆိုင်မှု လွှဲပြောင်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မှတ်ပုံတင် အရာရှိထံ မှတ်တမ်းတင်ပေးရန် လျှောက် ၊ ထားခြင်းမရှိလျှင် ယင်းပိုင်ဆိုင်မှု လွှဲပြောင်းခြင်းသည် အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိစေရ။

အခန်း(၁၄)

မှတ်ပုံတင်ထားသောအမှတ်တံဆိပ်ကို ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးခြင်း

၄၅။ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်သည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး ၊ ဖြစ်စေ၊ တရားဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်း ၊ ဖြစ်စေ၊ ယင်း၏မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်ကို အသုံးပြုရန်အတွက် စည်း ၊ မ်းချ ၊ များ သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးနိုင်သည်။

၄၆။ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် ယင်း၏ခွင့်ပြုချ ၊ ဖြင့် လုပ် ၊ ဝိုင်ခွင့်ရရှိသူသည် ခွင့်ပြုချ ၊ စာတမ်းအမှတ်အသား မိတ္တူမှန်နှင့်အတူ သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေပေးသွင်းပြီး ခွင့်ပြုချ ၊ ဖြင့် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးခြင်းကို မှတ်တမ်းတင်ပေးရန် မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၄၇။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မ ၄၆ အရ လျှောက် ၊ ထားခြင်း ၊ မှတ်တမ်းတင်ပြီး သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၄၈။ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် ယင်း၏ခွင့်ပြုချ ၊ ဖြင့် လုပ် ၊ ဝိုင်ခွင့်ရရှိသူ မှတ်ပုံတင် အရာရှိထံတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် ခွင့်ပြုချ ၊ ဖြင့် လုပ် ၊ ဝိုင်ခွင့်ပေးခြင်း ၊ ပယ်ဖျ ၊ ရန် သတ်မှတ်ချ ၊ နှင့်အညီ လျှောက် ၊ ထားလျှင် မှတ်ပုံတင်အရာရှိက မှတ်တမ်းမှပယ်ဖျ ၊ ပြီး ယင်းသို့ ပယ်ဖျက်ကြောင်း အများပြည်သူသိရှိစေရန် သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေညာ ရမည်။

၄၉။ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ မှတ်တမ်းတင်ပေးရန် လျှောက် ၊ ထားခြင်းမရှိလျှင် ယင်းခွင့်ပြုချ ၊ ဖြင့် လုပ် ၊ ဝိုင်ခွင့်ပေးခြင်းသည် အ ပျိုးသ ၊ ရော ၊ မှု မရှိစေရ။

အခန်း(၁၅)

အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို တရားမဝင်ကြောင်းကြေညာခြင်းနှင့် ပယ်ဖျက်ခြင်း

- ၅၀။ ( ) အ ပြီးသို့ ဆိုင်သူတစ်ဦးဦး၏ လျှောက်ထားချက်အရ ပုဒ်မ ၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ည) ပါ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် မညီသော အမှတ်တံဆိပ်ဖြစ်သော ဘင်း သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၃ ပါ ငြင်းပယ်ရန် ခိုင်လုံသည့် အခြေခံချက်တစ်ရပ်ရပ်နှင့် မှတ်ပုံတင်ခွင့် မရရှိသင့်သည့် အမှတ်တံဆိပ်ဖြစ်သော ဘင်း အထောက်အထားခိုင်လုံလျှင် မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ခြင်း ၊ တရားမဝင်သော ဘင်း ကြေညာရမည်။
  - (ခ) အ ပြီးသို့ ဆိုင်သူတစ်ဦးဦး၏ လျှောက်ထားချက်အရ ပုဒ်မ ၁၄ ပါ ငြင်းပယ်ရန် ဆင်စပ်သော အခြေခံချက်တစ်ရပ်ရပ်နှင့် မှတ်ပုံတင်ခွင့် မရရှိသင့်သည့် အမှတ်တံဆိပ်ဖြစ်သော ဘင်း အထောက်အထားခိုင်လုံလျှင် မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို တရားမဝင်ကြောင်း ကြေညာရမည်။
  - (ဂ) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ခြင်း ၊ တရားမဝင်သော ဘင်း ဧညာပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံး၏ အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် စီရင်ချက်တို့ ၊ လိုအပ်လျှင် မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ခြင်း ၊ တရားမဝင်သော ဘင်း ကြေညာရမည်။
  - (ဃ) (၁) ပုဒ်မခွဲ ( ) ပါ တရားမဝင်ကြောင်း ကြေညာခြင်းအတွက် တောင်းဆိုချက်ကို မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို လျှောက်ထားနိုင်သည်။
    - (၂) မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် မှတ်ပုံတင်ခွင့်မဟုတ်လျှင် ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ တရားမဝင်သော ကောင်း ကေညာခြင်းအတွက် တောင်းဆိုချက်သည် မှတ်ပုံတင်သည့် နေ့မှ ငါးနှစ်အတွင်းသာ လျှောက်ထားနိုင်သည်။
  - (င) တရားမဝင်သော ဘင်း ဧညာသည့် အခြေခံချက်များသည် မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်၏ ပုံစံပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုအချို့နှင့်သာ သက်ဆိုင်လျှင် ယင်းနှင့်ဆင်စပ်သော မှတ်ပုံတင်ခြင်း ၊ သာလျှင် တရားမဝင်သော ဘင်း ဧညာရမည်။
  - (စ) မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်ကို တရားမဝင်ကြောင်း ဧညာခြင်းဖြစ်သော မှတ်တမ်းတင်ပြီး ထိုသို့တရားမဝင်သော ဘင်း ဧညာခြင်း ၊ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်ထံ အခြေခံချက်များအပြင် အများပြည်သူသိရှိစေရန် ထုတ်ပြန် ကြေညာရမည်။
- ၅၁။ ( ) အမှတ်တံဆိပ် အသုံးပြုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အ ပြီးသို့ ဆိုင်သူတစ်ဦးဦး၏ လျှောက်ထား

ချစ်အရ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အောက်ဖော်ပြပါ တစ်ရပ်ရပ်နှင့် ငြိစွန်းကြောင်း တွေ့ရှိပါက အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ရမည် -

(၁) မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပုံနှိပ်စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများ ပိုမိုမှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားသည့်နေ့မှစ၍ သုံးနှစ်အတွင်း လုံးဝအသုံးမပြုခြင်းနှင့် အဆိုပါအသုံးပြုမှု ပျက်စီးခြင်းအတွင်း ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်မရှိခြင်း၊

(၂) မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ် အသုံးပြုခြင်းအား တစ်ဆယ့်တည်း သုံးနှစ်ကြာ ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းနှင့် အဆိုပါဆိုင်းငံ့ထားခြင်းအတွင်း ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက် မရှိခြင်း၊

(၃) မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်သည် ပုံနှိပ်စည်း၏ အမျိုးအစား၊ ဆက်စပ်သော အကြောင်းအရာ၊ အရည်အသွေး၊ အရေအတွက်၊ ရည်ရွယ်ထားသော အသုံးဝင်မှု၊ တန်ဖိုး၊ မှုရင်းဒေသ၊ ထုတ်လုပ်သည့်အချိန်တို့ ပိုမိုပြသည့် ညွှန်းပြချက်များ သို့မဟုတ် မျှော်မှောင်ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းတွင် ယေဘုယျ အသုံးအနှုန်းဖြစ်လာခြင်း သို့မဟုတ် ဓလေ့ထုံးစံဖြစ်လာခြင်းနှင့် ပုံနှိပ်သွယ်မှုနယ်ပယ်တွင် လက်တွေ့အသုံးအနှုန်း ဖြစ်လာသည့် ညွှန်းပြချက်များ သီးသန့်ပါဝင်လာခြင်း။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ ( ) အရ အမှတ်တံဆိပ်အသုံးပြုခြင်းတွင် အောက်ပါတို့ပါဝင်သည် -

(၁) မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်၏ ထူးခြားသော လက္ခဏာများအား ပြောင်းလဲခြင်းမရှိဘဲ ကွဲပြားသောပုံစံတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း၊

(၂) ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန် ရည်ရွယ်၍ ပုံနှိပ်စည်းများပေါ်တွင် အမှတ်တံဆိပ် ပုံခြင်း သို့မဟုတ် ယင်း ပုံနှိပ်စည်း ပုံ ထုပ်ပိုးထားခြင်းအပေါ်တွင် အမှတ်တံဆိပ် ပုံ ကပ်ခြင်းတို့ အပါအဝင် နိုင်ငံတော်တွင် အသုံးပြုခြင်း။

(ဂ) ဤဥပဒေအရ အမှတ်တံဆိပ်အသုံးပြုသည့် ဘလ၊ သဘောသဘာဝ သို့မဟုတ် နယ်ပယ်အပါအဝင် အမှတ်တံဆိပ်အားအသုံးပြုမှု ပိုမိုသေပြရန် လိုအပ်လျှင် အဆိုပါ သက်သေပြရန်တာဝန်သည် အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်အပေါ် ကျရောက်စေရမည်။

(ဃ) ပယ်ဖျက်စေသည့် အကြောင်းရင်းများသည် မှတ်ပုံတင်ထားသောအမှတ်တံဆိပ်၏ ပုံနှိပ်စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုအချို့နှင့်သာ သက်ဆိုင်လျှင် ယင်းနှင့်ဆက်စပ်သော မှတ်ပုံတင်ခြင်းကိုသာလျှင် ပယ်ဖျက်စေရမည်။

(င) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ခြင်း ပယ်ဖျက်ပြီးပါ အဆိုပါမှတ်ပုံတင်ခြင်းသည် တရားဝင်ရပ်စဲပြီး ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(စ) မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ် ၊ ပယ်ဖျက်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပြီး ထိုသို့ပယ်ဖျက်ပြီးခင်း ၊ အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်ထံ အခင်းကြား ရမည့်အပြင် အများပြည်သူသိရှိစေရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၅၂။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) နှင့် ငြိစွန်းသဖြင့် မှတ်ပုံတင်အရာရှိ မှတ်ပုံတင်ရန် ငြင်းပယ်သည့် သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း ၊ ပယ်ဖျက်သည့် အမှတ်တံဆိပ် ၊ အသုံးမပြုရ။

အခန်း(၁၆)

ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း

၅၃။ သို့ဆိုင်ရာ နှုတ်ပေးခြင်း ၊ ထုတ်လုပ်သော ဒေသအတွင်းရှိ အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ၊ ဝယ်စားပြုသည့် တရားဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုသည် ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း ၊ မှတ်ပုံတင်လိုပါ မှတ်ပုံတင်ပေးရန် သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားရမည် -

- ( ) သဘာဝထွက်ကုန် သို့မဟုတ် သဘာဝသယံဇာတများဖြင့် နှုတ်ပေးခြင်းထုတ်လုပ်သူများ၊
- (ခ) စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ထုတ်လုပ်သူများ၊
- (ဂ) လက်မှုပစ္စည်း သို့မဟုတ် စက်မှုပစ္စည်းဆိုင်ရာထုတ်ကုန် ထုတ်လုပ်သူများ၊
- (ဃ) ပုဒ်မခွဲ ( ) မှ (ဂ) အထိ ဖော်ပြထားသူများ၏ ၊ ဝယ်စား သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများ။

၅၄။ ( ) ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားရာတွင် အောက်ပါသတ်မှတ်ချက်များ နှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်-

- (၁) လျှောက်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ၊ ဝယ်စားလှယ်၏အမည်၊ နိုင်ငံသား နှင့် နေရပ်လိပ်စာ၊
- (၂) မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခြင်းအတွက် ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း၊
- (၃) လျှောက်ထားသည့် ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းထွက်ရှိရာဒေသ၊
- (၄) ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းအဖြစ် ညွှန်းဆိုသည့် ကုန်ပစ္စည်း။
- (ခ) အဆိုပါ လျှောက်လွှာများနှင့်အတူ အောက်ပါတို့ကို ဖော်ပြရမည် -
  - (၁) နှုတ်ပေးခြင်း၏ ထူးခြားသော အချက်အလက်များ သို့မဟုတ် အရည်အသွေး သို့မဟုတ် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှု၊
  - (၂) နှုတ်ပေးခြင်း၏ တိကျစွာ သတ်မှတ်ထားသော အရည်အသွေး၊ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှု သို့မဟုတ် ဝိသေသလက္ခဏာများ၊ မူရင်းဒေသနှင့် ထုတ်လုပ်မှုနည်းစနစ်တို့၏ ဆက်စပ်မှု၊
  - (၃) သတ်မှတ်သည့် အခြားအချက်များ။
- (ဂ) လျှောက်ထားရာတွင် သတ်မှတ်သည့် မှတ်ပုံတင်ကြေးကို ပေးသွင်းရမည်။

၅၅။ ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းသည် အောက်ပါအချက် တစ်ရပ်ရပ်နှင့် ငြိစွန်းနေပါ မှတ်ပုံတင်ခွင့် မရှိစေရ -

- ( ) ပုဒ်မ ၂၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် ကိုက်ညီမှု မရှိခြင်း၊
- (ခ) အဆိုပါ ဒေသဆိုင်ရာ အညွှန်းကို သုံးစွဲမည့် ကုန်ပစ္စည်းသည် နိုင်ငံတော်ရှိ အများသုံး ဝေါဟာရတွင် ယေဘုယျအသုံးအနှုန်း သို့မဟုတ် ဓလေ့ထုံးစံဖြစ်နေခြင်း၊
- (ဂ) အများပြည်သူ၏ အေးချမ်းတည်ငြိမ်ရေး သို့မဟုတ် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်ရေး သို့မဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာမှုနှင့် ဆန့်ကျင်သော ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းတစ်ရပ် ဖြစ်ခြင်း။

၅၆။ အပျိုးသစ်ဆိုင်သူ မည်သူမဆို သို့မဟုတ် သစ်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမဆို အောက်ပါ အကြောင်းပြချက်များဖြင့် ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းအား မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း ဝှံ့ တရားမဝင်ကြောင်း ကြေညာရန် သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ပေးရန် မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားနိုင်သည်-

- ( ) ပုဒ်မ ၂၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် ဝှံ့ကိုက်ညီမှု မရှိခြင်း၊
- (ခ) ပုဒ်မ ၅၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ ချမှတ်ထားသော အချက်အလက်များနှင့် သစ်ဆိုင်သည့် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဝှံ့ကိုက်ညီစေရန် သေချာစွာ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နိုင်မှုမရှိခြင်း၊
- (ဂ) မူရင်းထွက်ရှိရာနိုင်ငံတွင် အဘယ်ပုံပြုလုပ်ထားသော သို့မဟုတ် ဝှံ့ဝယ်ခြင်း ရပ်စဲသွားသော သို့မဟုတ် အဆိုပါနိုင်ငံတွင် အသုံးမပြုတော့သော ပြည်ပဒေသဆိုင်ရာ အညွှန်းတစ်ရပ်ဖြစ်ခြင်း၊
- (ဃ) အများပြည်သူ၏အေးချမ်းတည်ငြိမ်ရေး သို့မဟုတ် ဝှံ့ဝယ် ပြုငှာတရား ကောင်းမွန်ရေး သို့မဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာမှုနှင့် ဆန့်ကျင်နေသော ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း တစ်ရပ် ဖြစ်ခြင်း။

၅၇။ ( ) မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် ဖော်ပြထားသော ပုဒ်ပစ္စည်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ဖော်ပြ ထားသော ဒေသအတွင်း ၎င်း၏လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ဝှံ့ ဆောင်ရွက်နေသူများ သာ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသော ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း ဝှံ့ သုံးစွဲခွင့်ရှိရမည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါ ပုဒ်ပစ္စည်းများသည် မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသော အရည်အသွေး၊ ထင်ပေါ်ကြော်ငြာမှု သို့မဟုတ် အခြားသော ဝှံ့ဝိသေသလက္ခဏာများနှင့် ပြည့်စုံရမည်။

- (ခ) သံတူကြောင်း ဝှံ့ဖြစ်နေသည့် ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းများတွင် မှတ်ပုံတင်ပြီးသော ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းအမည်နှင့် နောက်ပိုင်းတွင်မှ မှတ်ပုံတင်သည့် သံတူကြောင်း ဝှံ့ ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း အမည်တို့အား လက်တွေ့ ပြုသုံးမှုတွင် သိသာထင်ရှားသော

- ၆၀။ ( ) ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းတစ်ရပ် ၊ ဤဥပဒေနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားပြီးနောက် အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားလာလျှင် ပုဒ်မ ၅၇ ကို ချိုးဖောက်၍ဖြစ်စေ၊ တူညီသောထုတ် နှုန်းနှင့်ဆက်စပ်၍ဖြစ်စေ အသုံးပြုသော အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ခြင်းအား မှတ်ပုံတင်အရာရှိက ငြင်းပယ်ရမည်။
- (ခ) မှတ်ပုံတင်ထားသော အမှတ်တံဆိပ်များသည် ပုဒ်မခွဲ ( ) နှင့် ငြိစွန်းခင်းဝင်းတွေ့ရှိပါ ယင်းအမှတ်တံဆိပ်များသည် တရားမဝင်ကြောင်း ကြေညာခြင်းခံရမည်။
- (ဂ) ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း ၊ မှတ်ပုံတင်ရန် မလျှောက်ထားမီ သဘောရိုးဖြင့် မှတ်ပုံတင်ထား ပြီးသော သို့မဟုတ် လျှောက်ထားပြီးသော အမှတ်တံဆိပ်သည် ပုဒ်မ ၅၇ ၊ ချိုးဖောက်၍ အသုံးပြုထားသော်လည်း အခန်း (၁၅) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ငြိစွန်းခြင်းမရှိလျှင် ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းတွင် မည်သို့ပင်ရှိစေကာမူ အဆိုပါ ထုတ် နှုန်းများ အတွက် ဆက်လက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အဆိုပါ ဝိစွရပ်များအတွက် ဒေသဆိုင်ရာ အညွှန်းအသုံးပြုမှုကို ယင်းနှင့်ဆက်နွှယ်နေသော အမှတ်တံဆိပ်အသုံးပြုမှု ကဲ့သို့ ခွင့်ပြုရမည်။

- ၆၁။ ( ) သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများသည် အကာအကွယ်ရရှိထားသော ဒေသဆိုင်ရာ အညွှန်းများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရမည်။ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအချို့ ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား လွှဲအပ်နိုင်သည်။
- (ခ) ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ရမည် -
  - (၁) ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားသောထုတ် နှုန်း၏ သတ်မှတ်ဖော်ပြချက် များနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ထုတ်ကုန်တို့၏ ကိုက်ညီမှု၊
  - (၂) မှတ်ပုံတင်ထားသော ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်းအမည်များအား ဈေး ဝှက်တွင် အသုံးပြုမှု။
- (ဂ) ထုတ် နှုန်း၏ သတ်မှတ်ဖော်ပြချက် များနှင့် ၊ ညီရန် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုအတွက် ကုန်ကျစရိတ်အား အကျိုးသက်ဆိုင်သူများမှ ပေးဆောင်ရမည်။

၆၂။ ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း၏ အခွင့်အရေးများ ထိပါးချိုးဖောက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအပြင် သတ်မှတ်ချက်များအား ဖောက်ဖျက်ပါက အမှတ်တံဆိပ် အခွင့်အရေး ထိပါး ချိုးဖောက်မှုများ၏ အရေးယူမှုဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၁၇)
ကုန်သွယ်မှုအမည်

၆၃။ ( ) ကုန်သွယ်မှုအမည်သည် အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ် ပါဝင်သည် ဖြစ်စေ၊ မပါဝင်သည်ဖြစ်စေ ယင်း ကုန်သွယ်မှုအမည် ၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်းမပြုသော်လည်း အကာအကွယ်ပေးရမည်။

- (ခ) အမည် သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ဖော်ပြချက် တစ်ရပ်၏ သဘောသဘာဝအရဖြစ်စေ၊ ယင်း ဝါထည့်သွင်းအသုံးပြုခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ အများပြည်သူ၏ အေးချမ်းတည်ငြိမ်ရေး သို့မဟုတ် ဝါယံ ပုံသို့မဟုတ် ဝါ ဆန့် ပြင်ထိပါးစေလျှင်၊ အထူးသဖြင့် ယင်းအမည်ဖြင့် ဖော်ပြထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း သဘောသဘာဝသည် ပုံသို့မဟုတ် အများပြည်သူကို လှည့်ဖြားသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်စေလျှင် ယင်းအမည် သို့မဟုတ် သတ်မှတ် ဖော်ပြချက် ဝါ ပုံသို့မဟုတ် အမည်အဖြစ် အသုံးမပြုရ။
- (ဂ) ကုန်သွယ်မှုအမည် တစ်ခုနှင့်ထပ်တူ သို့မဟုတ် အလားတူသော အမှတ်အသားကို အခြား ပုံသို့မဟုတ် အမည် အဖြစ်လည်းခဲ ဝါ အမှတ်တံဆိပ်အဖြစ်လည်းခဲ ဝါ ခွင့်ပြုချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ အသုံးပြုခြင်းသည် အများပြည်သူ ဝါ ထင်ယောင် ထင်မှားဖြစ်စေလျှင် ကုန်သွယ်မှုအမည်ကို အကာအကွယ်ပေးရမည်။

အခန်း(၁၈)

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခြင်း

၆၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်စနစ် သဘောတူစာချုပ်တွင် နိုင်ငံတော်က အဖွဲ့ဝင် အဖြစ် ဝင်ရောက် ပြီးနောက် ပြည်တွင်းမှဖြစ်စေ၊ ပြည်ပမှဖြစ်စေ အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားလိုသူများသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်စနစ်ကို ပုံသို့မဟုတ် သတ်မှတ်ချက် နှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

အခန်း(၁၉)

အယူခံခြင်း

- ၆၅။ ( ) မှတ်ပုံတင်အရာရှိက ဤဥပဒေအရ ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ရပ် ဝါ မဲ ပြန် သူသည် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း အေဂျင်စီထံ အယူခံဝင်နိုင်သည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ ( ) အရ အယူခံမှုတွင် အေဂျင်စီသည် မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ဝါ အတည်ပြုခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် သိသိအထောက် အထားများ ထပ်မံရယူရန် ညွှန်ကြားခြင်းပြုနိုင်သည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ သိသိအထောက် အထား ထပ်မံရယူတင်ပြလာလျှင် အေဂျင်စီသည် မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ဝါ အတည်ပြုခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၆၆။ အေဂျင်စီ ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက် ဝါ မဲ ပြန်သူသည် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက် အကြောင်းကြားစာကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ဤကိစ္စအလို့ငှာ ပြည်ထောင်စု

တရားလွှတ်တော်ချုပ်က စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအပ်နှင်းထားသည့် မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသို့ လျှောက်ထား နိုင်သည်။

အခန်း(၂၀)

မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးတည်ထောင်ခြင်း

၆၇။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သည်-

- ( ) မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကြောင်းအရဖြစ်စေ၊ တရားမဝ င်း အရဖြစ်စေ တရားစွဲဆိုမှုများ ၊ စစ်ဆေးစီရင်ရန် သင့်လျော်သော နယ်မြေဒေသတွင် မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးများ တည်ထောင်၍ တရားသူကြီးများကို ခန့်ထားနိုင်သည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ ( ) အရ ခန့်ထားသည့် တရားသူကြီးများ ၊ မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ၊ စွဲရပ်များ ၊ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ရန် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ၊ အပ်နှင်းနိုင်သည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ ( ) အရ မူပိုင်ခွင့် တရားရုံးများ ၊ တည်ထောင်ခြင်းမပြုမီ မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို စစ်ဆေးစီရင်ရန် သင့်လျော်သောတရားရုံးအား မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးများ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို အပ်နှင်းနိုင်သည်။
- (ဃ) မူပိုင်ခွင့် တရားရုံးများ ချမှတ်သော စီရင်ချက်၊ အမိန့်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် အယူခံမှု၊ ပြင်ဆင်မှုများ ၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးများ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။
- (င) ပုဒ်မ ၆၆ အရ လျှောက်ထားချက်များကို စစ်ဆေးစီရင်ရန် သင့်လျော်သည့် မူပိုင်ခွင့် တရားရုံးသို့ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းရမည်။

အခန်း(၂၁)

အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးကို အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနက အကာအကွယ်ပေးခြင်း

၆၈။ အခွင့်အရေးရရှိသူသည် အမှတ်တံဆိပ်အတုကို အသုံးပြုထားသည်ဟု စွပ်စွဲခံထားရသော ၊ နှိပ်စွဲခြင်းများ ၊ နိုင်ငံတော် နယ်နိမိတ်အတွင်းသို့ တင်သွင်းထားမိ င်း သို့မဟုတ် တင်သွင်းလျှ ၊ ရှိကြောင်း သို့မဟုတ် တင်သွင်းရန်ရှိကြောင်း သံသယဖြစ်ဖွယ်ရာ အထောက်အထားရှိပါက အဆိုပါ ၊ နှိပ်စွဲခြင်း ၊ နှိပ်သွယ်မှုလမ်းမ င်းအတွင်းသို့ လွတ်လပ်စွာဝင်ရော င်း ခွင့်ပြုခြင်း ၊ ဆိုင်းငံ့မိန့်ထုတ်ပေးရန် သတ်မှတ်ချ ၊ နှင့်အညီ အေ ဝ ၊ ခွန်ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ လျှော င်း ထားနိုင်သည်။

၆၉။ ( ) အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် -

- (၁) ပုဒ်မ ၆၈ အရ လျှော င်း ထားချ ၊ ကို လ ၊ ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရ ၊ ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ယင်းလျှော င်း လွှာ ၊ လ ၊ ခံမိ င်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်မိ င်း လျှော င်း ထားသူထံ အကြောင်းကြားရမည်။

(၂) လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ရန် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များ မပြည့်စုံခဲ့လျှင် လျှောက်ထားသူမှ အခင်းအရာထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှ ၁၅ ရက်အတွင်း သတင်းအချက်အလက်များ ထပ်မံဖြည့်စွက်ပေးပို့ရန် ယင်း၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လျှောက်ထားသူထံ အကြောင်းကြားစာပေးပို့၍ ရွှေ့ဆိုင်းရမည်။

(၃) လျှောက်ထားချက် ပိုလဲခံရာတွင် အာမခံချက်တစ်ရပ် ပိုမိုအကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနတွင် သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ လျှောက်ထားသူမှပေးရန် သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(၄) လျှောက်ထားချက် ပြင်ပယ်ခဲ့လျှင် အခင်းပြုချက်ကို ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြရမည်။

(ခ) လျှောက်ထားသူသည် ပိုမိုတိုတောင်းသော အချိန် ၁လတစ်ခု ပိုတောင်းဆိုခြင်း မပြုခဲ့လျှင် ပုဒ်မခွဲ ( ) ပါ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ခြောက်လအထိ သိရော့မှုရှိစေရမည်။

၇၀။ ( ) အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ပုဒ်မ ၆၉ အရ လျှောက်ထားချက်ကို လဲလဲပြောင်းပြောင်း ဖြစ်စေ၊ အခင်းခွန်ဦးစီးဌာန၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အရဖြစ်စေ အမှတ်တံဆိပ်အတုကို အသုံးပြု၍ တင်သွင်းသော ပုဒ်မပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်သော ခိုင်လုံသည့် အထောက်အထားများရှိလျှင် အဆိုပါ ပုဒ်မပစ္စည်းများ ပုဒ်မပစ္စည်းလမ်းခင်းအတွင်းသို့ လွတ်လပ်စွာ ဝင်ရောက်ခွင့်ပြုခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားရမည်။ ယင်းသို့ ဆိုင်းငံ့ထားခြင်း ပိုမိုလျှောက်ထားသူနှင့် တင်သွင်းသူတို့အား ချစ်ချမ်းအခင်းအရာရမည်။

(ခ) အဆိုပါ ပုဒ်မပစ္စည်းသည် အမှတ်တံဆိပ်အတု အသုံးပြုထားသည့် ပုဒ်မပစ္စည်းဖြစ်ခင်း လျှောက်ထားသူ၏ တောင်းဆိုချက် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေပြရန် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် လျှို့ဝှက်သတင်းအချက်အလက်များအား မပေါ်ကြားစေဘဲ ဆိုင်းငံ့ထားသော ပုဒ်မပစ္စည်းများ ပိုမိုလျှောက်ထားသူနှင့် တင်သွင်းသူတို့အား လုံလောက်သော စစ်ဆေးခွင့်ပြုရမည်။

၇၁။ ( ) လျှောက်ထားသူထံ ဆိုင်းငံ့မိန့် ပိုမိုအသိပေးအခင်းအရာသည့်နေ့မှ ၁၅ ရက်အတွင်း လျှောက်ထားသူက အမှုကိစ္စအမှားအမှန်အပေါ် ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်း စတင်ဆောင်ရွက်နေခင်း သို့မဟုတ် မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးမှ ပုဒ်မပစ္စည်းစီးဆင်းမှု ဆိုင်းငံ့သည့် ယာယီအရေးယူ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် နှစ်နေ့ခင်းအခင်းခွန်ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အခင်းအရာခွဲခြမ်းမရှိလျှင် ယင်း ပုဒ်မပစ္စည်း ပိုမိုလွတ်ခွင့်ပြုရမည်။ သင့်လျော်သော စွဲရပ်များတွင် ထိုသတ်မှတ်သည့် အချိန်ကာလ ၁၅ ရက် မပြန်ဆုံးမီ အခင်းခွန်ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ၁၅ ရက် ထပ်မံတိုးနိုင်သည်။

(ခ) ပျက်စီးလွယ်သော ပစ္စည်းဖြစ်ပါ သတ်မှတ်ကာလသည် သုံးရက်ဖြစ်သည်။

၇၂။ ဆိုင်းငံ့မိန့်အမေ ဘင်း ဘေးစာ ဝါ လ ခံရရှိပြီးနောက် တင်သွင်းသူသည် ဆိုင်းငံ့မိန့် ဝါ မေ ပြန်ပါ သက်ဆိုင်ရာစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။ မူပိုင်ခွင့် တရားရုံးသည် ပြန်လည်စိစစ်ရန် အခွင့်အရေး တောင်းဆိုသည့်နေ့မှ ရ ခေါင်း ၃၀ အတွင်း ဆိုင်းငံ့ကာလကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် အတည်ပြုခြင်း ပြုလုပ်ရမည်။

၇၃။ မူပိုင်ခွင့်တရားရုံး အမှတ်တံဆိပ်အတု ဝါ အသုံးပြုထားသည့် ပုံနှိပ်စွဲများ မှန်ကန်စေ ဘင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့လျှင် တင်သွင်းသူသည် အဆိုပါ ပုံနှိပ်စွဲများအား ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဖျ ခ်ဆီးခြင်း၊ ဖယ်ရှားခြင်း တို့အတွက် ကုန်ကျစရိတ်များကို အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနသို့ ပေးဆောင်ရမည်။ အကောက်ခွန်ဦးစီး ဌာန ညွှန် ဘေးရေးမှူးချုပ်အနေဖြင့် တင်သွင်းသူထံမှ အဆိုပါ ပုံနှိပ် စရိတ်များ ဝါ မရရှိခဲ့လျှင် လျှောက်ထားသူသည် အဆိုပါ ပုံနှိပ် စရိတ်များအား ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိပြီး တင်သွင်းသူထံမှ ထိုသို့ပေးဆောင်ရမည့် မည်သည့်စရိတ်ကိုမဆို ပြန်လည်ရပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

၇၄။ မူပိုင်ခွင့်တရားရုံး အမှတ်တံဆိပ်အတု ဝါ အသုံးပြုထားသည့် ပုံနှိပ်စွဲမဟုတ်စေ ဘင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့လျှင် အဆိုပါ ပုံနှိပ်စွဲများ ဝါ မှားယွင်းစွာဆိုင်းငံ့ခြင်းနှင့် ယာယီထိန်းသိမ်းခြင်းတို့စေ ဘင့် ဖြစ်ပေါ်သည့် နစ်နာစေ ဝါ မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးမှ သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်သည့် ပမာဏအတိုင်း လျှော ခ်ထားသူမှ တင်သွင်းသူထံ ပေးဆောင်ရမည်။

၇၅။ ဤအခန်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အမှတ်တံဆိပ်အတုကို အသုံးပြုထားသည့် ကုန်ပစ္စည်း များအား စီးပွားရေးအလို့ငှာမဟုတ်ဘဲ တင်သွင်းသူက ကိုယ်ပိုင်သုံးရန် ရည်ရွယ်၍ ခရီးသည် ဝန်စည် အနေဖြင့် ယူဆောင်လာသော ကုန်ပစ္စည်းနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ နည်းဥပဒေတွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြ ထားသော တင်သွင်းတင်ပို့လာသော ကုန်ပစ္စည်းနှင့်သော်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။

၇၆။ အမေ ဘ ခွန်ဦးစီးဌာန ညွှန် ဘေးရေးမှူးချုပ်သည် အမှတ်တံဆိပ်အတု ဝါ အသုံးပြုထား သည်ဟု စွပ်စွဲထားသည့် ပုံနှိပ်စွဲများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကမ္ဘာ့အကောက်ခွန်အဖွဲ့နှင့်လည်းစေ ဘင်း၊ အခြားနိုင်ငံမှ အမေ ဘ ခွန်ဦးစီးဌာန ညွှန် ဘေးရေးမှူးချုပ်နှင့်လည်းစေ ဘင်း သတင်းအချ ခ်အလ ခ်များ ဖလှယ်ပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း(၂၂)

အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးထိပါးချိုးဖောက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မူပိုင်ခွင့်တရားရုံး၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၇၇။ ( ) အခွင့်အရေးရရှိသူသည် နစ်နာမှုအတွက် တရားမကြောင်းအရ ပုဒ်မ ၇၉ နှင့် ၈၀ တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ယာယီအရေးယူဆောင်ရွ ခ်သည့် အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် မူပိုင်ခွင့် တရားရုံးတွင် အထွေထွေမှု လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(ခ) အခွင့်အရေးရရှိသူသည် ပြစ်မှု ဘေးအရဖြစ်စေ၊ တရားမ ဘေးအရဖြစ်စေ အရေးယူပေးရန် မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၇၈။ မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည်-

( ) အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင် မဟုတ်သော အခြားသူတစ်ဦး ယင်းအမှတ်တံဆိပ် ပိုင်ရှင်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်မပါဘဲ ပုဒ်မ ၃၈ ပါ အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ရပ်ကို နိုင်ငံတော်တွင် ဖြင့်သုံးဆောင်ရှု ပါ ဤဥပဒေအရ အ ဘာ ဝယ်ပေးထားသော အမှတ်တံဆိပ် ဝ ချိုးဖောက်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(ခ) ထပ်တူ သို့မဟုတ် အလားတူသော နှုတ်ပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ထပ်တူ သို့မဟုတ် အလားတူ မှတ်ပုံတင်မထားသည့် ကျော်ကြားသော အမှတ်တံဆိပ် သဘောတရားအား ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ အသုံးပြုခြင်းသည် အများပြည်သူ ထင်ယောင် ထင်မှားဖြစ်စေနိုင်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၇၉။ ( ) မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာအခွင့်အရေး ထိပါးချိုးဖောက်မှု များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မ ၇၇၊ ပုဒ်မခွဲ ( ) အရ လျှောက်ထားလာပါ တရားမ ဘေး အရ စားဆောင်ရှု ရန် အော် ပါယာယီအရေးယူ ဆောင်ရွက်သည့် အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်-

(၁) အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး ထိပါးချိုးဖောက်ခြင်းကို ကာကွယ် တားဆီးရန်နှင့် အဘ ဝန်ခွန်ဦးစီးဌာနတွင် ပြသခွင့်အရပ်ရပ် ပေးဆောင်၍ ရှင်းလင်းထုတ်ယူပြီးသည့် သွင်း နှုတ်ပစ္စည်းများ အပါအဝင်အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး ထိပါးချိုးဖောက်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများ နိုင်ငံတော်၏ ကုန်သွယ်မှုလမ်း ဘေးအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခြင်း ထိ တားဆီးရန်သင့်သည် ထင်မြင်သည့် အမိန့်၊

(၂) စွပ်စွဲခံရသော အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး ထိပါးချိုးဖောက်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သဘောသေခံအထောက်အထားများ မူလအခြေအနေ မပျက် ထိန်းသိမ်းထားရန် သင့်သည်ထင်မြင်သည့်အမိန့်၊

(၃) သဘောဆိုင်ရာအဘ ဝန်ခွန်ဦးစီးဌာန ထုတ်ထားသည့် ဆိုင်းငံ့မိန့် ပြင်ဆင်ရန်၊ ပယ်ဖျက်ရန် သို့မဟုတ် အတည်ပြုရန် အမိန့်။

(ခ) မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် ယာယီအရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန်အတွက် လျှောက်ထားသူထံမှ အောက်ပါတို့ကို တင်သွင်းရန် ညွှန်ကြားနိုင်သည် -

(၁) လျှောက်ထားသူမှာ အခွင့်အရေးရရှိသူဖြစ် ဘေး၊ ယင်း၏အခွင့်အရေးကို ထိပါးချိုးဖောက်နေ ဘေး သို့မဟုတ် ထိပါးချိုးဖောက်ရန် အလားအလာရှိ ဘေး ထင်ရှားစေရန်ခိုင်လုံသည့် အထောက်အထားများ တင်ပြစေခြင်း၊

(၂) ယာယီ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမှ ကာကွယ်တားဆီးရန် အတွက် လုံလောက်သည့် အာမခံတင်သွင်းစေခြင်း။

(ဂ) မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ အမိန့်အရ ယာယီအရေးယူ ဆောင်ရွက်မှုများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိပါးချိုးဖောက်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသော ကုန်ပစ္စည်းများကို ခွဲခြား သတ်မှတ်နိုင်ရန် နောက်ထပ်လိုအပ်သော မည်သည့်သတင်းအချက်အလက်ကိုမဆို တင်သွင်းရန် လျှောက်ထားသူကို ထပ်မံညွှန်ကြားနိုင်သည်။

(ဃ) မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် လျှောက်ထားတောင်းဆိုခဲ့သည့် ယာယီအရေးယူဆောင်ရွက် ချက်များ ၊ စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်နေ့မှစ၍ ထိခိုက်နစ်နာမှုအပေါ် အမှုကို အပြီးအပြတ် ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် မူပိုင်ခွင့်တရားရုံး သတ်မှတ်ထားသည့် သင့်လျော်သော ဘလ အတွင်း သို့မဟုတ် ယင်း သို့ သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိခဲ့လျှင် ယာယီအရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တရားစွဲဆိုမှုကို တရားမကြောင်းအရ တရားစွဲဆိုခြင်းမရှိလျှင် ပုဒ်မ ၈၀၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ၊ မထိခိုက်စေဘဲ ပုဒ်မ ၇၉၊ ပုဒ်မခွဲ ( ) နှင့် ပုဒ်မ ၈၀၊ ပုဒ်မခွဲ ( ) တို့အရ ချမှတ်ထားသော ယာယီအရေးယူဆောင်ရွက်ချက် များကို လျှောက်ထားခံရသူ၏ တောင်းဆိုချက်အရ ရုပ်သိမ်းရမည် သို့မဟုတ် အကျိုး သက်ရောက်မှုကို ရုပ်စဲရမည်။

(င) မူပိုင်ခွင့် တရားရုံးသည် ယာယီအရေးယူ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ရုပ်သိမ်းလျှင်ဖြစ်စေ၊ လျှောက်ထားသူ၏ ပျက်စီးမှု သို့မဟုတ် ပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်နှင့် ရုပ်စဲလျှင် ဖြစ်စေ၊ အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးထိပါးချိုးဖောက်ခြင်းမရှိကြောင်း သို့မဟုတ် ထိပါးချိုးဖောက်ရန်အလားအလာမရှိဘဲ ဘေး တွေ့ရှိလျှင်ဖြစ်စေ လျှောက်ထား ခံရသူ၏ တောင်းဆိုချက်အရ အဆိုပါအရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ပေါ်ပေါက်သော ထိခိုက်နစ်နာမှုများအတွက် သင့်လျော်သောလျော်ငွေ ၊ လျှောက်ထားသူ လျှောက်ထားခံရသူသို့ ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၈၀။ ( ) မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် အောက်ပါအခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်တွင် တစ်ဖက်သတ် ယာယီ အရေးယူဆောင်ရွက်သည့် အမိန့်များကို ချမှတ်နိုင်သည် -

(၁) အခွင့်အရေးရရှိသူ ၊ စား၍မရနိုင်သော ထိခိုက်နစ်နာမှုကို ဖြစ်စေတန်ရာသည့် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုတစ်စုံတစ်ရာရှိခြင်း၊

(၂) သေခံအထောက်အထားများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမည့် အန္တရာယ်အမှန်တကယ် ကျရောက်နေခြင်း။

(ခ) မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် တစ်ဖက်သတ်ယာယီအရေးယူ ဆောင်ရွက်ရာတွင်-
(၁) ဆောင်ရွက်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း နှောင့်နှေး နှ့် ဘမှုမရှိစေဘဲ ယာယီအရေးယူ ဆောင်ရွက်သည့် အမိန့်ကို လျှောက်ထားခံရသူထံ အသိပေးအမိန့် ဘေး ဘေးရမည်။

(၂) မူပိုင်ခွင့်တရားရုံး သတ်မှတ်သည့် အချိန် ၁လအတွင်း သို့မဟုတ် ယင်း သို့ သတ်မှတ်ချိန်မှစ၍ အခင်း အတွင်း အထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှစ၍ ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အခင်း အတွင်း အခင်းအရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များ ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) ယင်းအရေးယူ ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း သို့မဟုတ် အတည်ပြုခြင်းတို့ကို ဆုံးဖြတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခံရသူများ၏ တောင်းဆိုချက်အရ နှစ်ဖက် ဘက်နှစ်ဖက် ပြန်လည်စစ်ဆေးခြင်းတစ်ရပ် ပြုသင့်လျော်သည့်ကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၈၁။ ( ) အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာအခွင့်အရေး ထိပါးချိုးဖောက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားမ ဥပဒေနှင့် တရားမ ပြုထုံးဥပဒေတို့ မထိခိုက်စေဘဲ ပုဒ်မ ၇၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ စွဲဆိုမှုတွင် မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် အောက်ပါအမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထပ်ပို၍ ဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်-

(၁) အခင်း ခွန်ဦးစီးဌာနတွင် ပြသခွင့်အရပ်ရပ်ပေးဆောင်၍ ရှင်းလင်းထုတ်ယူ ပြီးတင်သွင်းလာမည့် အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာအခွင့်အရေး ထိပါးချိုးဖောက် ထားသည့် ပုဒ်မများ နိုင်ငံတော်၏ ပုဒ်မများလမ်းမခင်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခြင်း တားဆီးခြင်း အပါအဝင် အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးထိပါးချိုးဖောက်မှုအတွက် တားမြစ်သည့် အမိန့်၊

(၂) ( ) အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး ထိပါးချိုးဖောက်ခြင်းနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အခွင့်အရေးရရှိသူ၏ ထိခိုက်နစ်နာမှုများအတွက် ထိပါး ချိုးဖောက်မှုမှ အခွင့်အရေးရရှိသူထံသို့ လုံလောက်သော နစ်နာခံစားမှု ပေးဆောင်စေရန်အတွက် ချမှတ်သည့် အမိန့်၊ သို့မဟုတ် သင့်လျော်သော စွဲရပ်များတွင် အခွင့်အရေးရရှိသူမှ ငြုတ်တင်သတ်မှတ်တောင်းဆို ထားသော နစ်နာခံစားမှုဖြစ်စေ၊ ချိုးဖောက်မှုမှ ရယူခံစားခဲ့သော အကျိုးအမြတ်ကိုဖြစ်စေ၊ နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ပြန်လည်ပေးစေရန် အမိန့်၊

(ခခ) အခွင့်အရေးရရှိသူ၏ တရားစရိတ်နှင့် ရှေ့နေစရိတ်တို့ အပါအဝင် သင့်လျော်သော ကုန်ကျစရိတ်များကို ပေးဆောင်စေရန် အမိန့်၊

(၃) အခွင့်အရေးရရှိသူကို ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိစေရန်အလို့ငှာ လျော်ငွေ တစ်စုံတစ်ရာ ပေးဆောင်စေခြင်းမရှိဘဲ အမှတ်တံဆိပ် ချိုးဖောက်မှု ပုဒ်မများ ပြန်လည်ပေးဆောင်ခြင်းမရှိဘဲ ချိုးဖောက်မှုမှ ဖယ်ရှားရန် သို့မဟုတ် ဖျက်ဆီးရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်၊

(၄) အမှတ်တံဆိပ်ချိုးဖော ျသော ျနပစ္စည်းများ ပြုလုပ်ရာတွင် အဓိကအသုံးပြုသော ပစ္စည်း ဝိရိယာတန်ဆာပလာများ ဝိ ျနသွယ်မှုလမ်းမေ ျင်း ဈေး ဝိ မှ ဖယ်ရှားရန် သို့မဟုတ် ဖျက်ဆီးရန်ချမှတ်သည့်အမိန့်။

(ခ) မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် ပုဒ်မခွဲ ( )၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၃) နှင့် (၄) တို့အရ အမိန့်တစ်ခုခုကို ချမှတ်ရန် စဉ်းစားရာတွင် အဆိုပါအမိန့်နှင့် အမှတ်တံဆိပ်ချိုးဖော ျမှုအတိုင်းအတာ ဝိ အချိုးညီစွာ ချင့်ချိန် ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး အခြားအကျိုးသ ျဆိုင်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။

၈၂။ အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးချိုးဖော ျခံရသည်ဟု မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် မမှန်မ ျန်တိုင်ကြားမေ ျင်းပေါ်ပေါ် ျလျှင် ယင်းသို့တိုင်ကြားခြင်းမေ ျင့် မှားယွင်းစွာ ဟန့်တားခံရသည့် လျှော ျထားခံရသူကို လျှော ျထားသူက လျော်မေ ျပေးရမည့်အပြင် လျှော ျထားခံရသူ၏ ပြသင့်သော ရှေ့နေစရိတ် အပါအဝင်တရားစရိတ်နှင့် အခြားကုန်ကျစရိတ်များကို လျှောက်ထားသူက ပေးဆောင် စေရန် မူပိုင်ခွင့်တရားရုံး အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၈၃။ ( ) မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် အောက်ပါအခြေအနေများတွင် တည်ဆဲဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များ ဝိ မထိခိုက်စေဘဲ သင့်လျော်သော ဝိစွရပ်များတွင် လျှို့ဝှက်သတင်း အချ ျအလ ျ များ ဝိ အ ျအ ဝယ်ပေးလျ ျသ ျသေခံအထော ျအထားများ ဝိ တစ်ဖ ျအမှုသည် တင်ပြရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်-

- (၁) အခွင့်အရေးရရှိသူက ယင်း၏တောင်းဆိုချ ျများ ဝိ လုံလော ျစွာ အထော ျအ ျပြုနိုင်မည့် ခိုင်လုံသည့် သ ျသေခံအထော ျအထားများ ဝိ တင်ပြထားသောအခါ၊
- (၂) ယင်းတောင်းဆိုချ ျများနှင့်စပ်ဆိုင်သည့် ခိုင်လုံသောသ ျသေခံအထော ျအထား များသည် တစ်ဖ ျအမှုသည်၏ လ ျဝယ်တွင်ရှိမေ ျင်း တိ ပြစွာ ဖော်ပြ ထားသောအခါ။

(ခ) ခိုင်လုံသောအမေ ျင်းပြချ ျမရှိဘဲ မိမိအလိုအလျော ျထိပါးချိုးဖော ျမှုတွင် မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် အော ျပါအခြေအနေများ၌ ထိခို ျနစ်နာသူနှင့် ထိပါး ချိုးဖော ျသူတို့၏ စွပ်စွဲချ ျများ သို့မဟုတ် သက်သေခံအထောက်အထားများအရ ကြားနာခွင့်ပေးပြီး ယင်းတို့၏ အပြန်အလှန် စွပ်စွဲငြင်းဆိုသည့်အချက်များ အပါအဝင် သတင်းအချ ျအလ ျများအပေါ် အခြေခံ၍ အတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းဆိုခြင်း စသည့် ပဏာမနှင့် အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်နိုင်သည် -

- (၁) လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူရာတွင် ငြင်းဆိုလျှင်၊
- (၂) သင့်လျော်သော ကာလအတွင်း လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်ကို မပေးပို့ နိုင်လျှင်၊

(၃) အရေးယူဆောင်ရွက်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပို သိသာစွာ ဟန့်တားလျှင်။

၈၄။ မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုတင်ပို့သော ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်တွင် ငွေဒဏ် ချမှတ်ခဲ့ပါ ယင်းချမှတ်သော ငွေဒဏ်အားလုံး ပိုသော်လည်းကောင်း၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပို သော်လည်းကောင်း နှစ်နာကြေးအဖြစ် နှစ်နာသူအားပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၈၅။ တရားစွဲဆိုရန် အခင်းတစ်ရပ်တည်း ပို အခြေပြု၍ ပြစ်မှုခင်းနှင့် တရားမခင်း နှစ်ရပ်လုံးဖြင့် စွဲဆိုပါက မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် တရားမမှုတွင် ထိခိုက်နှစ်နာမှုအတွက် နှစ်နာကြေး ပေးစေရန် စီရင်ချက်၊ အမိန့်နှင့် ဒီ ရီချမှတ်သည့်အခါ ပုဒ်မ ၈၄ အရ ချမှတ်သည့် ငွေဒဏ်မှ နှစ်နာခင်း အဖြစ် ပေးခဲ့သော ငွေကြေးကို ခုနှိမ်ပေးရမည်။

၈၆။ မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး ထိပါးချိုးဖောက်ခြင်း အတွက်အရေးယူ ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤဥပဒေတွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိလျှင် သို့သော် ဥပဒေ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေ၊ တရားမပြုထုံးဥပဒေနှင့် အခြားစပ်ဆိုင်သည့် တည်ဆဲဥပဒေတို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

**အခန်း(၂၃)
ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ**

၈၇။ ( ) မည်သူမဆို စီးပွားရေးအလို့ငှာ အောက်ပါပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ် ပို အခွင့်အရေးရရှိသူ၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ကျူးလွန်ခင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို သုံးနှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ပျပ်သိန်း ၅၀ ထက်မပိုသော ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်နိုင်သည်-

- (၁) အမှတ်တံဆိပ်အတုပြုလုပ်ခြင်း၊
- (၂) အမှတ်တံဆိပ်အတုအား ပုံနှိပ်ပစ္စည်းတွင် အသုံးပြုခြင်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသုံးပြုခြင်း၊
- (၃) အမှတ်တံဆိပ် အတုပြုလုပ်ရန် ဖြစ်စေ၊ အမှတ်တံဆိပ်အတုကို ကုန်ပစ္စည်းတွင် အသုံးပြုရန်ဖြစ်စေ အဓိကအသုံးပြုသော မည်သည့်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ကိရိယာ တန်ဆာပလာများကိုမဆို လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း။

(ခ) မည်သူမဆို စီးပွားရေးအလို့ငှာ အောက်ပါပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ် ပို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူ ပို နှစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်သိန်း ၅၀ ထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်-

- (၁) အမှတ်တံဆိပ်အတုကို အသုံးပြုထားသည့် ပုံနှိပ်ပစ္စည်းအား ရောင်းဝယ်ဖောက်ဖား ကား ဖြန့်ဝေခြင်း သို့မဟုတ် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား ဖြန့်ဝေရန် လက်ဝယ်ထားခြင်း၊

(၂) အမှတ်တံဆိပ်အတု ၊ အသုံးပြုထားသည့် ပုံနှိပ်စွဲအား နိုင်ငံတော်သို့ တင်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်မှ တင်ပို့ခြင်း။

၈၈။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၈၇ ပါ ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခု ၊ ဖျားလွန်ခြင်း ခံရပြီးနောက် အဆိုပါပြစ်မှု ၊ ထပ်မံ ဖျားလွန်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူ ၊ အနည်းဆုံးသုံးနှစ်မှ အများဆုံး ၁၀ နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်အပြင် ပြည်သိန်းတစ်ရာ ထပ်မံပို့သော ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၈၉။ မည်သူမဆို နိုင်ငံတော်မှ အဖွဲ့ဝင်ထားသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်များအရ အထူးအကာအကွယ်ပေးထားသောအလံ သို့မဟုတ် သင်္ကေတအမှတ်အသားများကို အမှတ်တံဆိပ် အဖြစ် စီးပွားရေးအလို့ငှာ အသုံးပြုခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို သုံးနှစ်ထပ်မံပို့သော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သိန်း ၅၀ ထပ်မံပို့သော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၉၀။ မည်သူမဆို အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင် ၊ ထိခိုက်စွာ ရည်ရွယ်၍ မှတ်ပုံတင်အမှတ် တံဆိပ် ၊ ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပုံသဏ္ဍာန်ဖျက်ခြင်း သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်ခြင်းတစ်ခုခု ပြုလုပ်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်သိန်း ၃၀ ထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၉၁။ မည်သူမဆို အောက်ပါပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ် ၊ ဖျားလွန်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်သိန်း ၂၀ ထက်မပိုသော ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်။ -

- (ခ) အမှတ်တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ၊ မမှန်မန် ထုတ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ထုတ်ပေး စေခြင်း၊
- (ခ) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် မမှန်မန် ရေးသွင်းခြင်း သို့မဟုတ် ရေးသွင်းစေခြင်း၊
- (ဂ) ပုဒ်မ ၅၂ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း။

၉၂။ မည်သူမဆို ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ် ၊ ဖျားလွန်ရာတွင်ပူးပေါင်းပါဝင်လျှင်ဖြစ်စေ၊ အားပေး ပြုလုပ်လျှင်ဖြစ်စေ ယင်းပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပြစ်ဒဏ်အတိုင်း ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

**အခန်း(၂၄)
အထွေထွေ**

၉၃။ ဤဥပဒေအာဏာမတည်မီက မှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေနှင့်အညီ -

- (ခ) စာချုပ်စာတမ်းများ မှတ်ပုံတင်ရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် မှတ်ပုံမတင်ထားသော်လည်း နိုင်ငံတော်၏ ဈေးဝင်အတွင်းတွင် အမှန်တရား ယုံကြည်စိတ်ချရစေရန်

အသုံးပြုနေသော အမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်များသည် မှတ်ပုံတင်အမှတ်တံဆိပ်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးကို ရရှိလိုလျှင် ဤဥပဒေနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ မတင်ထားသည် ဖြစ်စေနိုင်ငံတော်၏ ဈေးကွက်အတွင်းတွင် အမှန်တကယ် အသုံးပြုနေသော အမှတ် တံဆိပ်များသည် အဆိုပါ အမှတ်တံဆိပ်ကိုအသုံးပြုထားသောကုန်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ယင်းအမှတ်တံဆိပ်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ ဦးစားပေးအခွင့်အရေးကို သတ်မှတ်ထားသော ကာလအတွင်း ခံစားစေရမည်။

၉၄။ အခြားတည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်တွင် မည်သို့ပင် ပြဋ္ဌာန်းပါရှိစေကာမူ -

( ) အမှတ်တံဆိပ် မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ဤဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) အမှတ်တံဆိပ်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ဤဥပဒေအရသာ အရေးယူရမည်။

၉၅။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် ဤဥပဒေအရ ယင်းကို အပ်နှင်းထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ဆုံးဖြတ်ရာတွင် တစ်စုံတစ်ဦးအား ထိခိုက်နစ်နာစေမည်ဆိုပါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ထိုသူ တင်ပြကြားနာခွင့်ပေးရမည်။

၉၆။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိက မှန်ကန်ကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ထားသော အမှတ် တံဆိပ်မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် မိတ္တူနှင့် အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းများ သို့မဟုတ် ဆိုင်ရာမူပိုင်ခွင့် တရားရုံးတွင် သက်သေခံအဖြစ် တင်ပြခွင့်ရှိသည်။

၉၇။ မူပိုင်ခွင့်တရားရုံးသည် ပြစ်မှု ပူးလွန်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သောကိရိယာတန်ဆာပလာများ အပါအဝင် အမှတ်တံဆိပ်အတူ အသုံးပြုထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန်၊ ဖျက်ဆီးစေရန် သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်စေရန်သင့်သည် ထင်မြင်သည့် စီမံခန့်ခွဲမှုအမိန့်တစ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

၉၈။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ဝန်ကြီးဌာနသည် ဗဟိုကော်မတီနှင့် အေဂျင်စီ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည့်အပြင် ကျန်ကျစရိတ်များ လည်း ပြန်ရမည်။

၉၉။ ဝန်ကြီးဌာနသည် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း မဟုတ်သည့် ဗဟိုကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်၊ အေဂျင်စီအဖွဲ့ဝင်နှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်တို့၏ ချီးမြှင့်ငွေနှင့်စရိတ်များ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၁၀၀။ ဤဥပဒေပါ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရာထူးသက်တမ်းသည် သာမန်အားဖြင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ ရာထူးသက်တမ်းအတိုင်းဖြစ်သည်။

၁၀၁။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အေဂျင်စီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးစီးဌာနနှင့် ၎င်း၏ မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်အလိုက် ဌာနခွဲများကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

